

A MAGYAR
KODÁLY
TÁRSASÁG
HÍREI

XXXIX. évfolyam

2018/3

KODÁLY ZOLTÁN
VIII. MAGYAR KÓRUSVERSENY
FELHÍVÁS

„LEGYEN A ZENE MINDENKIÉ!”

A Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége – KÓTA 2018. november 15-18-ig ismét megrendezi a magyar kórusok országos minősítő rendszerének legmagasabb szintű versenyét, a Kodály Zoltán VIII. Magyar Kórusversenyt.

Várjuk azok jelentkezését, akik együtteseikkel fontosnak tartják az európai és nemzeti kultúránk, és az igényes kóruséneklési tradíciók továbbörökítését! Kérjük a karnagyokat, hogy a műsorválasztás során Kodály Zoltán ritkábban elhangzó műveinek előadásával adjanak tiszteletet a verseny névadójának!

Jelentkezési határidő
2018. szeptember 20.

Jelentkezési lap:
A KÓTA honlapjáról,
www.kota.hu letölthető

A
MAGYAR
KODÁLY TÁRSASÁG
HÍREI

SZERKESZTI:
MÁRKUSNÉ NATTER-NÁD KLÁRA

XXXIX. évfolyam – 2018/3
szeptember

TARTALOM

Búcsúznak Ittzés Mihálytól (1938–2018)	4
Kecskeméten tartott megemlékezések	
<i>Erdei Péter</i>	5
<i>Vashegyi György</i>	8
<i>Jámbor Zsolt</i>	10
<i>Buda Ferenc</i>	13
Távozott a világhírű zenepedagógus – <i>Szilágyi Ákos</i>	15
Meghívó A Magyar Kodály Társaság Közgyűlésére	16
Dr. Ittzés Mihály elnöki üzenete	17
40 éve alakult meg A Magyar Kodály Társaság – <i>M.N-N.K.</i>	19
Beszámoló a hároméves ciklusról – <i>Hartyányi Judit</i>	24
A tagcsoportok vezetőinek beszámolója	27
A Magyar Kodály Társaság új elnöksége.....	35
Tisztelet elnökségi tagok; Új elnökség – <i>Ittzés Mihály</i>	38
Születésnapok a Kodály Zoltán Általános Iskolában Nyíregyházán	
– <i>Hartyányi Judit</i>	38
Kulturális – zenei kirándulás Németországban	
– <i>Buda Barnáné és Papp Istvánné</i>	41
MEGEMLEKEZÉSEK	
Gál Béla emlékére – <i>Márkusné Natter-Nád Klára</i>	49
Elhunyt Tavasz Noémi – <i>Márkusné Natter-Nád Klára</i>	51

A címodalt Borsos Miklós alkotásával Szántó Tibor tervezte

A kiadványt Dobó Nándor tervezte

Kiadja a Magyar Kodály Társaság

Felelős kiadó: a Magyar Kodály Társaság elnöke

Adószámunk: 19040437-1-42

ISSN 0230-3639

Nyomda: László és Társa Bt.

Felelős vezető: László András

Kiadványunk támogatói

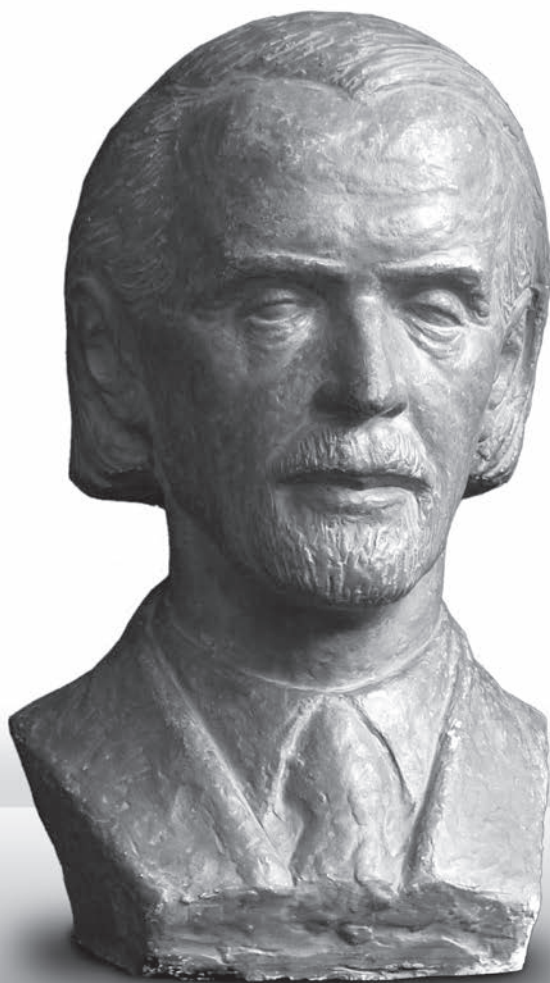
Nemzeti Kulturális Alap

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

MAGYAR MŰVÉSZETI
AKADÉMIA

FOTÓ: GOMBOS LÁSZLÓ

Kodály Zoltán

Kühner Ilse (1907–1994) alkotása

A Zenetörténeti Múzeum tulajdona

BÚCSÚZUNK ITTZÉS MIHÁLYTÓL (1938–2018)

„ÚGY LÁTTAM, FELADATTÓL FELADATIG ÉL.” (J. ZS.)

„Jőjjetek éhezszám mindnyájan,
akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve,
és én megnyúvást adok nektek.” (Máté 11, 28)

Tudatjuk mindszokkal, akik szerették és tisztelték, hogy

ITTZÉS MIHÁLY

zenetanár, zenetudós, a kecskeméti Kodály Intézet nyugalmazott igazgatóhelyettese,
a Kodály Társaság volt elnöke, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja
2018. június 12-én méltósággal viselt súlyos betegség után életének 80. esztendőjében csendben elhunyt.

Búcsúztatása a kecskeméti evangélikus templomban (Arany János u. 1.) lesz

2018. június 22-én, pénteken,

14.30-tól zenes emlékezés, 15 órától liturgikus búcsúztató istentisztelet keretében.

A temetésre családi körben kerül sor a református temetőben.

16.30-tól a református konviktusba várunk mindenkit emlékező összejeveteire, részvételt nyitvánitani is itt lehet 17.30-tól.

Híányoljuk:

felesége: *Ittzésné Kövendi Kata*, gyermekei: *Tamás, Gergely, Ádám*, testvérei: *Erzsébet, János*
és hozzátartozók

unokái: *Péter, Klára, Berta, Mária, Ágnes, Márton*, valamint kiterjedt rokonsága, barátai, kollégái, munkatársai

Kérjük, hogy a koszorúra szánt összeget a Magyar Kodály Társaság számlájára utalják át
az Ittzés Mihály által megálmodott kecskeméti koncertek megvalósítására. Bankszámlaszám: 11706016-20822228

Dr. Ittzés Mihályt a Magyar Művészeti Akadémia, a Kodály Intézet és a Kodály Intézetért Alapítvány saját halottjának tekintni.

A zenés megemlékezés a kecskeméti evangélikus templomban 2018. június 22-én 14.30-kor kezdődött, melyet 15 órától a liturgikus istentisztelet követett. Az áldás után, még a záróének előtt került sor az emlékezésekre az alábbi sorrendben, melyek alább olvashatók:

I. Erdei Péter (Liszt Ferenc- és Bartók-Pásztory díjas karnagy, érdemes művész, a LFZE c. egyetemi tanára, a Kecskeméti Kodály Intézet ny. főigazgatója) a Kecskeméti Kodály Intézet szavai nevében búcsúzott;

II. Vashegyi György (a LFZE tanára, a Purcell Kórus és Orfeo Zenekar Liszt Ferenc-díjas alapítója-karmestere, az MMA elnöke) a Magyar Művészeti Akadémia képviselőjében megírt gondolatait – külföldi útja miatt, távollétében – Kiss B. Attila tolmácsolta;

III. Jámbor Zsolt (a kecskeméti Református Kollégium Gimnáziumának ének-zenetanára, karnagy) a Magyar Kodály Társaság és a Társaság Kecskeméti Tagcsoportja képviselőjében búcsúzott;

IV. Buda Ferenc (a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Kossuth- és József Attila-díjas költő, műfordító, az Írószövetség Duna-Tisza-közi csoportjának titkára, Kecskemét Díszpolgára) Kecskemét városa képviselőjében búcsúzott Ittzés Mihálytól 2018. június 22-án a kecskeméti evangélikus templomban.

I. ERDEI PÉTER

Kodály Zoltán születésének 125. évfordulóján, 2007. december 16-án a Kecskeméti Kodály Intézetben tartott ünnepi megemlékezés egy köszöntővel vette kezdetét, melyen Erdei Péter főigazgató méltatta prof. dr. Ittzés Mihály nyugalmazott főigazgató-helyettes, Kodály-kutató munkásságát, s adta át neki „A Kodály Intézetért” emléklapokat (Kecskemét Megyei Jogú Város)

„Boldog ember az, aki nem jár gonoszok tanácsán, bűnösök útján meg nem áll, és csúfolódók székében nem ül. Hanem az Úr törvényében van gyönyörűsége és az ő törvényéről gondolkodik. Olyan lesz, mint a folyóvizek mellé ültetett fa, amely ideje korán megadja gyümölcsét és levele nem hervad el, és minden munkájában jó szerencse leszén.”

Az elmúlt évtizedek során számtalanszor eszembe jutott az első zsol-tártnak ez a néhány verse, amikor kedves barátomról, pályatársamról, Ittzés Mihályról gondolkodtam. Igen, minden munkájában jó szerencse leszén, mondja a zsol-táros, és valóban így volt. Hit, szorgalom, kitartás, gondosság, következetesség és jó lelkiismeret, mindenek fellett pedig önzetlenség jellemezte az ő életét, távozásával pótolhatatlan űrt hagyva családban, Kodály Intézetben és a magyar zenei életben.

Fiatal korában az ember a példaképeit talán leginkább a családban és a tanárai között keresi és találja meg. Később, a felnőtt élet elején pedig az idősebb pályatársak között. Így voltam ezzel én is, és közülük a leginkább meghatározó Ittzés Mihály volt. 55 évig ismertük egymást!

Először 1963-ban találkoztunk, amikor ő befejezte a zeneakadémiai tanulmányait, én pedig elkezdtem. Ő 1973. szeptember 1-től az akkor alapított Kodály Intézet első teljes állású oktatója lett, én egy évvel később, 1974 őszén kerültem ide. Attól kezdve együtt építettük, fejlesztettük a Kodály Intézetet azzá, amivé lett.

Több mint 20 éven keresztül állt mellettem főigazgató helyettesként. A mindennapok küzdelmei során derült ki, milyen sok közös van családi hátterünkben, neveltetésünkben, erkölcsi elveinkben, világnézetünkben. Mind szakmai, mind emberi vonatkozásban példaképemmé vált. A hivatali viszony szerencsére hamar kölcsönös megbecsülésé, majd egyre szorosabb és őszintébb barátsággá alakult.

Az évek során sokat vitáztunk is, hol egyik, hol másikkunk érvelt meggyőzőbben, de mindig békében váltunk el. Évekig próbálkoztunk azon, hogy a hazai énektanárképzés kodályi alapokon nyugvó, intézményes formáját megvalósíthassuk az Intézetben belül, de ez sajnos nem sikerült, s ez mindkettőnknek örök fájdalma maradt!

Közös munkánk első időszakában többször voltunk együtt külföldön. Előfordult, hogy mielőtt sorra került, előző este megkértem, olvasná fel nekem szállodai szobámban az angol nyelvű előadását. Soha nem vette rossz néven, sőt inkább köszönettel vette, s másnap sikeresen ment minden.

Ittzés Mihály építette ki a Kodály Intézet könyvtárát és archívumát, amely a néhány kötetes kézi könyvtárból mára az ország egyik legjelentősebb zenei gyűjteményévé nőtt. Az archívumban pedig sok olyan felbecsülhetetlen értékű dokumentum, kézirat, jeles személyiségek hagyatéka található, amely bőséges kutatni valót ad a tudós érdeklődőknek jó néhány évtizedre. Többek között ez a munka vezetett oda, hogy 1982-ben Kodály Zoltánné Péczely Sarolta asszony Kodály egykori budapesti

lakását teljes berendezésével, könyvtárával együtt Intézetünk gondjaira bízta.

Mihály saját szakmai érdeklődése szorosan kapcsolódik az előbbiekhöz. Kodály életművének mindhárom területéhez kapcsolódva születtek forrásértékű tanulmányai, előadásai, melyek végül doktori értekezéssé álltak össze. Nem volt könnyű rábeszélni őt, hogy minden készen áll, csak éppen el kell indítani az eljárást. Sokan tudjuk itthon és a nagyvilágban, hogy ő volt Kodály életművének talán legalaposabb ismerője!

De foglalkozott Kodály kortársainak, tanítványainak munkásságával, Kecskemét zenei múltjával is, ezt igazolják az alábbi kötetek is: In memoriam Nemesszeghy Márta, ...Bodon Pál, ...Vásárhelyi Zoltán, ...Csenki Imre.

Bárdos Lajosról monográfiát készített. És tervezte a Kodály monográfiát is.

Írt tankönyveket az egykor volt óvónői szakközépiskola számára. Szerkesztette az Intézet évkönyveit, segítette fiatalabb kollégáink publikációinak megjelenését, terjesztését. Mindezt pedig olyan természetes önzetlenséggel és jóakarattal tette, ami példátlan. Ugyanilyen példányértékű volt az a tevékenység, amit a NKA Zenei Kuratóriumának elnökeként egy cikluson át végzett, amikor is megpróbálta a majdnem lehetetlent, vagyis pártatlanul, kizárólag értékalapon elosztani a rábízott javakat.

Gazdag, termékeny életet adott a Teremtő Ittzés Mihálynak. Bámulatra méltó szaktudása, legendás memóriája biztos útjelző volt neki magának és minden arra figyelőnek. Ötletgazdagsága szinte kifogyhatatlan volt, de mindig kötődött a szóban forgó kérdés mélyre ható ismeretéhez!

Életét szolgálatnak tekintette, szerényen, önzetlenül, soha nem hivalkodva öntötte, osztotta tudását a tanítványainak, a kollégáinak, és mindenki másnak.

ITTZÉS MIHÁLY:
„A múlt csak példa legyen”
A magyar történelem
Kodály Zoltán műveiben

Mindezekén túl pedig ember volt a szó legnemesebb értelmében, kedvességével, humorával minden munkatársát elbűvölte. Nagyon szerettük őt. Most, hogy az Intézet épületének felújítása elkezdődik, végig futott lelki szemeim előtt az elmúlt több mint 40 év. Bármilyen szép lesz az épület a felújítás után, az ő hiánya most már mindig jelen lesz a falak között.

Az utóbbi 2-3 évben az volt az érzésem, hogy erőt vett rajta valami kényszerű sietség, egyre többet vállalt, mintha versenyt futna az idővel. A munka lázában égett, sokszor hajnalig ült a számítógép mellett. Járt az országot, jelen akart lenni minden rendezvényen, amit a Kodály Társaság szervezett. Sokszor kértem, válogasson, ossza meg a tenni valókat, de ebben nem figyelt rám.

Márai Sándor Füves Könyvében írja a következőt: *„Nem segít semmi, a végén el kell égni, ha azt akarod, hogy valami megmaradjon abból, ami életed értelme volt. Az élet anyagát, a test szövetét is oda kell dobni a lángoknak, melyek egyszerre perzselnek kívülről és belülről.”*

Az ő életének értelme Kodály szolgálata, a kodályi életmű hűséges védelme és terjesztése volt. Neve, munkája, mint a világító torony áll most és fog állni a jövőben azok előtt, akik a magyar zenetudományt hivatásuknak tekintik.

A Kodály Intézet és a Kodály Intézetért alapítvány minden munkatársa a legnagyobb szeretettel és tisztelettel fogja őrizni dr. Ittzés Mihály emlékét. Isten veled, kedves Miska barátom! Pihenésed legyen békés, hiszen életed művének fája tovább él, levele nem hervad el, és a zsoldárossal szólva: *„minden munkádban jó szerencse léssen!”*

II.

VASHEGYI GYÖRGY

**Kedves Kata Asszony, kedves Tamás, Gergely, Ádám,
kedves Családtagok, tisztelt Egybegyűlteik, gyászoló Gyülekezet!**

Szomorú szívvel írom e szavakat, a Magyar Művészeti Akadémia képviselőjében. Kérem, bocsássanak meg nekem, ha ez a megemlékezés a hivatalos tiszteletadásnál személyesebb hangulatú lesz, adózván az – értékes és évek óta tartó, hivatalos kapcsolat mellett – általam magánemberként is mélyen szeretett Mihály emlékének.

Dr. Ittzés Mihály 2013 óta Akadémiánk rendes tagja, az Intézményt odaadó, segítő, mindig előreívó gondolataival, ha kellett, építő kritikáival szolgáló művész-tudósa volt. Művész-tudósnak nevezem, hiszen Rá mindkét elnevezés, a szó legmélyebb értelmében volt igaz. Bár én sajnos már nem láthattam – hallhattam őt kórust vagy zenekart vezetni, de az a legmélyebb Értés, Átérzés, ahogyan ő a muzsikához viszonyult, művész

létét is igazolta. Tudós egyéniségét pedig szinte lehetetlen egészében méltatni: a magyar Kodály-kultusz és pedagógiai képzés egyik, mindvégig Kodály gondolataihoz hű, fő oszlopa volt. Annak, aki Magyarországon és a nagyvilágban Kodály filozófiájával foglalkozott, dr. Ittész Mihály munkássága megkerülhetetlen. Műveinek hosszú sora világitotta meg és szolgálta hazánk legfontosabb zenepedagógiai vonulatát.

Ahogy élőszóban, úgy írott műveiben is minden szava igaz és jelentéssel bíró volt. Mihály egyike maradt azon keveseknek, akik mindig igazul beszéltek; soha nem „viselkedett” a helyzet vagy személy kedvéért, hanem a másik embert – rangjától vagy pozíciójától függetlenül, azonos módon – megtisztelve, mindenkinél szerényebben, a legigazabb Krisztusi alázattal élte életét.

Először a 2000-es évek elején a Nemzeti Kulturális Alap Zenei Kollégiumában dolgozhattam vele együtt, ismeretségünk hamar barátsággá vált. Széles és mély műveltsége, szakmai megbízhatósága mellett rendkívül értékes segítségnek bizonyult szerteágazó ismerete a magyar kultúra képviselőiről. Figyelemmel kísérte kollégáit, különös tekintettel az újabb és újabb ifjú tehetségekre.

Később Szutrély Katin, feleségemen keresztül – akinek Mihály a Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézetben igazgatóhelyettese volt – beláthattam a Kodály Intézetben végzett munkájába is. Feleségem fiatal, kezdő tanárként kerülhetett ebbe a kivételes Intézménybe, és Miska mindig támogatta, segítette, okította őt – szinte észrevétlenül, sohasem éreztetve vele az idősebb, mérhetetlenül tapasztaltabb, óriási tudással bíró kolléga fölényét. Mindig úgy tanította, mintha csak épp véletlenül eszébe jutott volna egy-egy éppen használható cikk, könyv; esetleg egy-egy kevésbé ismert dal, melyet megosztott kolleginájával. Ám ezek a tanácsok mindig alaposan átgondolt ideák voltak, kivétel nélkül minden alkalommal a másik javát szolgálva.

Miska tanított, kutatott, fáradhatatlanul fejlesztette az Intézet Archívumát; ha fizikailag lehetséges volt, minden, a Kodály Intézethez fűződő tudományos vagy zenei eseményen részt vett, és mindig mindenkire volt pár kedves szava, egy-egy halkán elmondott, remek szóvicce... Ám félreértés ne essék: a kedvesség és szerénység tartást és erőt takart, Mihály mindig kiállt az általa képviselt ügyek igazságáért.

ITTÉSZ MIHÁLY (CZAGÁNY BALÁZS FELVÉTELE)

És kérem, végül engedjenek meg még egy személyes emléket: Miska és Kata hosszú évek óta, szervezett utazások keretében hozták az érdeklődőket együtteseim, a Purcell Kórus és Orfeo Zenekar budapesti koncertjeire, de nyilván ugyanígy vitték az embereket más érdekes hangversenyekre is. Ritka manapság ez a fajta igény a népnevelésre, a fáradhatatlan szomjúhozása a kultúrának. Még alig több, mint egy hónapja május 15-én, Händel *Messziás*ának előadása után, melyet már csak az internetes közvetítés jóvoltából tudott Miska meghallgatni, még ezután a koncert után is írt nekünk, megtisztelve figyelmével és szeretetével.

Majd még egyszer, Pünkösöd áldásától kísért utolsó találkozásunkkor is az Akadémia és az oktatás fejlődése, előbbre-vitele foglalkoztatta. Minden területen végtelen űrt hagy maga után, s jósága, tisztessége, emberi és szakmai alázata mindenki számára példaértékű marad.

Drága Miska, adjon a Jóisten erőt Tiednek, kikben annyi örömd telt, a hiánnyal való küzdelemhez! Emlékedet szeretettel, tisztelettel megőrizzük.

*„Az igazakat te mind megtartod,
A kegyeseket megoltalmazod.
A szegényeket felmagasztalod...”*

Isten nyugtasson békében!

III. JÁMBOR ZSOLT

Tisztelt gyászoló család, gyászoló gyülekezet!

„Mi szép az emberi élet, midőn a mindennapiság parányi köréből kiemelkedik; s magát valami nagy és szent, és milliommokat érdeklő cél után intézi! Mi szép világosító csillagként tűnni fel ezrek előtt; és szabadon, de által melegült lélekkel választani magának pályát; s azt jó- és balszerencse közt, örökre tiszta és soha nem hidegülő szenvedelemben futni meg!”

Kölcsey Ferenc: Emlékbeszéd Kazinczy Ferenc felett című írásának néhány sorát idéztem.

Dr. Ittész Mihály 2007-től társelnöke, 2012-től elnöke volt a Magyar Kodály Társaságnak. 1993 és 2001 között a Nemzetközi Kodály Társaság alelnöke volt. Méltó elődeihez, annak ellenére, hogy sok szempontból egyre nehezebb a Társaság munkájának szervezése, irányítása.

A Magyar Kodály Társaság célja:

- a) Kodály Zoltán teljes szellemi hagyatékának ápolása, népszerűsítése;
- b) zeneműveinek, pedagógiai és tudományos munkásságának a lehető leg szélesebb körben való megismertetése;
- c) zenei nevelési eszméinek életben tartása és gyakorlati alkalmazásuk szorgalmazása és segítése;
- d) szellemiségének, művelődéspolitikai és közéleti szerepvállalása példájának ébrentartása.

ITT'ÉS MIHÁLY (HÍRŐS NAPTÁR)

Ez az alapszabályban megfogalmazott célrendszer maga Izt'és Mihály, hiszen megélt világnézetének tekintette e feladatsor elvégzését. A Társaságban végzett munkájának ismertetése lehetetlen. Mérhetetlen és szerteágazó. Csak néhány dolgot említek, ami mérföldkő:

2007 – az általa szerkesztett *Kodály 125 – Képek és dokumentumok Kertész Gyula gyűjteményéből* című kiállítása;

2010 – első ízben került sor a Kodály Zoltán nevét viselő iskolák országos találkozójára;

2010. december 22-én indult meg honlapunk;

2012-ben jelent meg (a Hungarotonnal közösen) a *Bicinia Hungarica és Tricinia* hanglemezs-összkiadása, melynek kezdeményezője volt;

2018 – Serkenj fel, Kodály vetélkedő középiskolások részére több mint 100 kárpát-medencei iskola részvételével;

Vissza-visszatérő gondolata volt Kodály zeneszerző tanítványai művészetének minél jobb megismertetése;

Hangverseny ötletek száza fűződnek nevéhez. Melyekből kiderült összehasonlíthatatlan tudása Kodályról, a magyar zenetörténetről, népzeneről, irodalomról, képzőművészetről. S mindez személyiségének egyedi harmóniájává állt össze. Nemcsak tudója, de hirdetője, terjesztője is volt vállalt világnézetének.

Úgy láttam, feladattól feladatig él.

Vonatozott hétfőn, és a többi napokon. Volt úgy, hogy reggeltől estig kétszer járta meg a Kecskemét-Budapest távolságot. Utazott az ország és a Kárpát-medence minden részébe, konferenciákra, találkozókra, hangversenyekre, fesztiválokra. Mindenütt ott volt.

Feladatának tartotta, hogy jelen legyen, de ugyanakkor ez tájékoztatót is jelentett, mert ismerni akarta a „rábízott nyáját”, és annak helyzetét, lehetőségeit. Hatalmas tudás és tapasztalat birtokába került e rengeteg időt és energiát emésztő elkötelezettséggel.

Elvállalt mindent, ami segítette a zenei nevelés, a magyar zenetudomány, és hangversenyélet fejlődését: doktori disszertációk konzulensi munkáját, cikkek, dolgozatok írását. Beszédeket, előadásokat tartott, tankönyvet írt, tanfolyamokat vezetett, bizottságok, társaságok munkájában vett részt. És az áldatlan anyagi viszonyok miatt az állandó pályázatírást, s annak elszámolását is feladatának tekintette.

Végtelen munka, ami nem más, mint szolgálat. Ellenzolgáltatás nélkül, ügyszeretből.

S mindezt a lehető legprecízebb módon tette. Pontosság, hitelesség jellemezte: a magyar nyelv szabályaiban éppúgy, mint a zenetörténeti tényekben, a műveltség minden szegletében, a pénzügyi elszámolásokban. Számára ez volt a természetes, és munkatársaitól is ezt várta el.

Szigorú, de megértő türelemmel, szeretettel fordult felénk, helyreigazítva, és egyben elnézve gyarlóságunkat. Tanulhattunk Tőle, hiszen a tisztesség, becsület és igényesség szelleme hatotta át a Vele együtt munkálkodókat is.

Segített ebben egyéni humora. Fanyar, szöviccekre, műveltségére épülő jókedve, ott kacsintott ránk a szeme sarkából.

Hihetetlen memóriája nem volt hivalkodó, mert minden adatot azért őrzött meg, hogy a későbbi feladatok megoldása gyorsabb, hitelesebb legyen. Csak eszköz volt számára.

Viszont nem szerette a nyöszörgést, az önsajnálatot, helyette mindig valami pozitív aktivitást, jövőképet várt el.

Sajnálatosan, úgy gondolta, hogy a feladatok többségét csak Ő tudja megoldani. Legyünk őszinték: túlvállalta magát. Így jutott jóval kevesebb idő családra, pihenésre.

Kórházi beszélgetésünk alkalmával mondta, hogy szeretné lezárni a rábízott feladatokat, s reméli, utána lesz ideje saját dolgaira is. A halálát követő napokban arra gondoltam, nem volt rá elég az idő. Ma már úgy látom, pont ezek voltak saját dolgai: a Kodály örökség ápolása, a magyar zenei nevelés és zeneművészet szolgálata.

A titok hitében rejtőzködik, ennek segítségével sáfárkodott jól talentumaival mindannyiunk javára. Számára a karrier ez a „jól sáfárkodás” volt, semmiképpen sem az elismerések, kitüntetések sokasága.

Így maradt végtelenül szerény.

Emléke nem egyhelyben álló, megingathatatlan szobor, hanem tovább élő, jövőt alakító példa.

Ezért fontos, hogy folytassuk a szolgálatot, és Nagy László gondolatával: Vigyük át a szerelmet a túlsó partra. Magunkban újrafogalmazva, csíráként hordozva Itt és Mihály megírt és meg nem írt „Visszatekintéseit”!

Adjunk hálát Istennek, hogy itt volt közöttünk!

IV. BUDA FERENC

A valaha mindkettőnket jó akaratú polgárává fogadó város: Kecskemét nevében küldöm utánad a búcsú szavait, Barátom, Ittész Mihály.

Kevés híján fél évszázadot ölel magába az az időszak, amit közöttünk s velünk végigéltél. A hol csendes, hol megzajos évek-évtizedek során itt teljesedett ki munkásságod, amelynek lényegét s legfőbb célját kellő tömörséggel talán így foglalhatnánk szavakba: legyen a zene által rend a lelkekben.

Szellemi alkotó tevékenységed méltó értékelése a szakmai hozzáértőkre hárul. Jómagam, mint tollal bánó halandó, mindenképp kiemelném, hogy folyóiratunknak, a Forrásnak avatott s megbecsült szerzői közé tartoztál.

Meg kell vallanom: bennem az is tiszteletet s elismerést ébresztett irántad, hogy Te nem csupán hajlamos, de képes is voltál időről-időre egyazon gyeplőszárra vonni a választott hivatás meg a közéleti késztetés olykor szétfelé húzó erőit.

Személyeddel, személyiségeddel kapcsolatban roppant nehéz lesz megszoknunk a mostantól kezdve beálló végleges múlt időt. Kiáltó, nagy hiány marad utánad.

Bizakodnunk kell mégis, hogy a tehetség, a szorgalom s a cselekvő jóakarát révén reményteli új sarjak fakadnak s nőnek föl a kidőlt fa üresen hagyott helyén.

Csupán a magam nevében – ám tanulságként is – még ennyit: Mi ketten, bár kölcsönös volt az egymás iránti őszinte megbecsülés bennünk, ráadásul még a fiaink is iskolatársak voltak, a szükségesnél s a lehetségesnél sokkalta ritkábban ültünk le egymással egy kis eszmece-rére. Késő bánattal gondolok immár végképp elmaradt találkozásainkra – hisz életünk alig több mint néhány kézfogásnyi.

Isten adjon, Mihály,

Tenéked nyugodalmat, barátaidnak s tisztelőidnek tartós emlékezetet, Szeretteidnek pedig békét, erőt és vigasztalódást.

A zenés emlékezés
és a liturgikus
búcsúztató
résztevői
a kecskeméti
evangélikus
templomban

CMMA FELVÉTELEI

A fotók közreadását köszönjük Ittzésné Kövendi Katának

ITTZÉS MIHÁLY

a Kodály Intézet nyugalmazott igazgatóhelyettese, a Magyar Kodály
Társaság volt elnöke, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja

sírkőavatása

2018. október 21-én 14.30-kor lesz a kecskeméti református temetőben.

(Bejárat az Irinyi utca vagy a Szent Imre utca felől)

A rövid szertartást követően

16.00 órakor

az Evangélikus templomban

zenés áhítat keretében elhangzik

J. S. Bach korálmiséje, amelyet **Ittzés Mihály** állított össze Bach műveiből.

Előadja a Kecskeméti Énekes Kör **Erdei Péter** vezetésével

és **Sárosi Dániel** (orgonán).

Kérjük, hogy ha tiszteletét kívánja tenni ezen az alkalmon,
legfeljebb egy szál virágot hozzon a sírra.

TÁVOZOTT A VILÁGHÍRŰ ZENEPEDAGÓGUS!

Szomorúan értesülhettünk arról, hogy a nagy pedagógiai viták idején távozott Teremtőjéhez a Győrben indult és a városhoz kötődő világhírű nagy zenepedagógus Ittész Mihály professzor. „Az elmúlt hónapokban még interjúkat és cikkeket olvashattunk, melyekben elemezte a hazai zeneoktatás helyzetét és a kiútra adott útmutatást. Az „éneklő egyház” tagjaként honfitársainak zenei nevelését Kodály Zoltán módszerével és elhivatottságával igyekezett sikeressé tenni. Az egyik első számú hungarikumnak, a Kodály-módszer nemzetközi megismertetésében is nagy érdemeket szerzett. Vezetője volt a kecskeméti Kodály-intézetnek és a Nemzetközi Kodály Társaságnak. Hazai és nemzetközi tanfolyamok szervezője és előadója volt. Zenénk megismertetésével sok barátot szerzett hazánknak Japántól Amerikáig. Zenekritikáival, valamint zene-történeti és zeneelméleti írásaival nagy hatást gyakorolt hazai zenei életünkre. Elhunytával egy csodálatos életutat bejárta felebarátunkat veszítettük el, akit még a hozzám hasonlóan botfűlűek is csodáltak a kórusmozgalomban elért sikeréért és gyermekeink, unokáink zenei neveléséhez nyújtott munkájáért!

Szilágyi Ákos

Megjelent: Kisalföld, 2018. 06.18., GYŐR

MEGHÍVÓ KÖZGYŰLÉSRE
és a
MAGYAR KODÁLY TÁRSASÁG FENNÁLLÁSA
40. ÉVFORDULÓJÁNAK MEGÜNNEPLÉSÉRE

2018. május 13-án, vasárnap 10.30 órakor
a MTA BTK Zenetudományi Intézet Bartók termében

A közgyűlés napirendje

- 1.1. Elnöki megnyitó
- 1.2. A levezető elnök, a jegyzőkönyv-vezető és a hitelesítők megválasztása.
- 1.3. A 40 évre visszatekint: Dr. Márkusné Natter-Nád Klára, a MKT Hírei főszerkesztője
- 2.1. Elnöki beszámoló a 2017. évről, visszatekintéssel a három éves elnökségi ciklusra.
- 2.2. A tagcsoportok vezetőinek beszámolója a 2017. évről. (kiegészítés elnöki beszámolóhoz)
- 2.3. A 2017. évi közhasznúsági jelentés ismertetése és elfogadása.
- 2.4. A Felügyelő Bizottság beszámolója a 2017. évi gazdálkodásról és annak elfogadása.
3. Az új Elnökség megválasztása. Vezeti a Jelölő Bizottság elnöke
4. A 2018. év programtervei.
5. Tiszteletbeli tagok választása.
6. Elnöki zárszó.

Ebédszünet (vendéglátás az alagsori Haydn-teremben)

HANGVERSENY A 40 ÉVES ÉVFORDULÓ ALKALMÁBÓL

A hangverseny közreműködői:

A székesfehérvári Kodály Iskola Bárdos Lajos kórusa, vezényel

Kneifel Imre

Kovács Gergely – zongora művész

Járdányi Gergely Liszt-díjas nagybőgő művész,
zongoránál: *Fabio Sonnani*

A közgyűlésre és a hangversenyre minden Tagtársunkat szeretettel hívom és várom.

Üdvözlettel:

Budapest, 2018. április 20.

elnök s.k.

DR. ITTZÉS MIHÁLY ELNÖKI ÜZENETE

Tisztelt Közgyűlés!

Megértésüket kérem, hogy nem személyesen, élőszóban mondom el három közös gyökerű szó köré font mondandómat. Sajnos a személyes jelenlétben betegségem megakadályoz.

Az első szó
a KÖSZÖNTÉS.

Tisztelettel és barátsággal köszöntöm mindazokat, akik egybegyűltek, hogy részt vegyenek e fontos közgyűlésen, elvégezzék az Alapszabály és a jogszabályok által előírt hivatalos teendőket és megemlékezzenek 40 esztendőnknek elsősorban örömeiről, eredményeiről. Természetesen a köszöntés – áttételesen, az Önök és a Hírek vagy a Honlap közvetítésével – azoknak is szól, akik bármi ok miatt nem tudnak jelen lenni.

A második szó
a KÖSZÖNET.

Itt most igen hosszú felsorolásnak, névsornak kellene következnie. Mindazon intézmények és személyek, amelyek és akik az elmúlt években határozatosan támogatták a Magyar Kodály Társaság működését, részt vettek a változatos programok megvalósításában és személy szerint az én elnöki, vagyis előmunkás feladataim elvégzésében is segítségemre voltak. Bocsássák meg az érintettek, hogy csak néhányukat említhetem itt hangsúlyozott köszönettel. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Nemzeti Kulturális Alap, Nemzeti Együttműködési Alap, a Magyar Művészeti Akadémia, a kecskeméti Kodály Intézetért Alapítvány, Kecskemét M. J. Város Önkormányzata, s magukat megnevezni nem akaró magánszemélyek – mint támogatók. A társszervezetek közül a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetségét, vagyis a KÓTÁT, az Ifjú Zenebarátok Szervezetét, vagyis a Jeunesses Musicales-t és a papageno Kft-ét, a Magyar Muzsikus Fórumot, a Zeneművészeti Egyetemet és a Színház- és Filmművészeti Egyetemet kell kiemelnem. A mai napra nézve pedig köszönet illeti a MTA BTK Zenetudományi Intézetét, hogy e patinás helyen tarthatjuk a közgyűlésünket és megemlékezésünket, hangversenyünket.

A személyeket illetően társaságunk elnöksége, a tagcsoportok vezetői, kommunikációs fórumaink szerkesztői és technikai munkatársai nyújtottak nélkülözhetetlen segítséget mindennapi munkánkhoz és a Kodály év, meg negyvenedik évfordulónk ünnepi alkalmaihoz.

Külön köszönettel tartozom Kodály Zoltánnénak, tiszteltbeli elnökünknek, Szőnyi Erzsébet tanárnőnek, tiszteltbeli társelnökünknek és Dr. Bónis Ferenc volt elnökünknek a munkánkat segítő figyelemért, a bátorításért, bölcs tanácsaikért, a személyem iránt megnyilvánult bizalomért.

Végül, de nem utolsó sorban köszönettel tartozom dr. Kollár Éva és Hartyányi Judit társelnökeimnek valamint Kende Zsuzsa társaságunk irodavezető titkárának különösen az utolsó nehéz hónapokban való segítőkész, az ügy iránt elhivatott helytállásukért, hogy mindenek jó rendben haladjanak útjukon az elnök kényszerű távollétében is.

A harmadik szó:
a LEKÖSZÖNÉS.

Leköszönés a hat éven keresztül betöltött megtisztelő elnöki mandátumról. Az Alapszabály értelmében a tisztújításkor magától értetődően megszűnik az elnök és az elnökség megbízatása. De most ezen a pusztá jogi és adminisztratív tényen túl személy szerint tartom fontosnak bejelenteni, hogy mind egészségi állapotom, mind a gyógyulás reményében kilátásba helyezhető néhány fontos, szűkebben szakmai feladat arra késztet, hogy visszavonuljak a közügyektől. Ezért kértem, hogy még elnökségi tagságra se javasoljon a Jelölő-bizottság. Mindez természetesen nem jelenti azt, hogy az új elnökség, illetve az új elnök munkájának indulásához, a feladatok átvételéhez tőlem telhetően hozzá ne járuljak. Azon leszek, hogy a lehető legkevesebb zökkenővel folytatódjék a munka, azzal az elkötelezettséggel, ahogy azt örököltük az alapítóktól s az elmúlt évtizedekben előttünk járóktól, s amely szellemiséggel a magam szerény adottságai és a lehetőségek szerint próbáltam jól sáfárkodni. A mulasztásokért, hiányosságokért, megbántásokért, melyek az én lelkemet terhelhetik, mind a közösségtől, mind pedig az esetleg érintett személyektől bocsánatot kérek.

Mindezek után csak egy dolog, a jókívánság marad hátra. Mind a mai napra, mind az elkövetkező hónapokra, évekre a legjobbakat kívánom. Sok erőt, leleményességet, türelmet, tartalmas programokat, odaadó munkásokat, békeesélyes együttműködést, áldásos tevékenységet kívánok! „A tűznek nem szabad kialudni!”

Tisztelettel és szeretettel köszöntöm minden jelenlegi és leendő tagtársunkat!

Az elnöki üzenet felolvasásra került a Közgyűlésen

40 éve alakult meg *A Magyar Kodály Társaság*

Szeretettel köszöntöm a kedves egybegyűlteket. Jól esik látni a sok ismerőst akikkel együtt emlékezünk Kodály Zoltánra. A költő szavait szeretném idézni: *Csukás Istvánt* aki zsenge ifjú korában zenei tanulmányai során Békéstarhoson ismerte meg Kodály Zoltánt, és mint mondja életre szóló élményt jelent számára.

*Hegy havára könyökölve
néz le a magyar Alföldre
Erdély felől Kecskemétre,
a halálból a bölcsőre.*

*Most már így lesz, mindörökké
torka, tüdeje a csöndé,
onnan szó és sóhaj által
nem jön ember lábbal, szárnyal.*

*Aki volt egy, lett szétosztva
végtelen, a nép hordozza
szóban, dalban, hallgatásban
él szüntelen áramlásban.*

Három évvel a Nemzetközi Kodály Társaság megalakulása után hívták életre a megalapító atyák A Magyar Kodály Társaságot, hogy szakmai és közművelődési egyesületként életető, gondozója legyen Kodály zenei-szellemi örökségének.

Megalakulását az első alakuló közgyűlés jelentette amit **1978. május 20-án tartottak**. Itt kimondták, hogy a Társaság célja és feladata:

Kodály Zoltán teljes szellemi hagyatékának ápolása, zeneműveinek, pedagógiai és tudományos írásainak közkinccsé tétele.

Az Elnökség a Közgyűlés által választott testület, 11 tagból állt.: Andor Éva, Bónis Ferenc, Erdei Péter, Kocsár Miklós, Mohainé Katanics Mária, Párkay István, Szőnyi Erzsébet, Tarcai Zoltán, Ugrin Gábor, Vikár László.

Elnök: Szokolay Sándor, Társelnök: *Erdei Péter*. Tiszteletbeli tag: *Kodály Zoltánné*.

Ügyvezető titkár *Karczag György* volt. A Társaság megalakulásában lényeges szerepe volt, nagy tapasztalattal és koncepcióval szélesítette a kapcsolatokat, a hivatali realitásnak megalapozója volt. Amint az alapító tagok emlékeznek: hónapokig egy aktatáskában volt a hivatala. Két év múlva, 1980-ban váratlanul elhunyt. Utódjául *Keleti Normát* választották, aki a Tudományos Akadémián évekig Kodály közvetlen munkatársa volt, hosszú éveken át ő volt a főtítkár és vezette a gazdasági ügyeket. 2003-ban távozott az élők sorából.

A megalakulás első évében 1978. december 16-án volt a születésnap hangverseny a Zeneakadémián, bevezetőt **Dr. Keresztury Dezső** miniszterhelyettes tartott. Örökervényű útmutatását idézném:

„Ha Kodály örökségét méltón akarjuk ápolni, akkor keltsük életre azt, amit ő létrehozott: alkotásait mind a tudományban, mind a pedagógiában, mind a művészi alkotásban; így leszünk igazán hívek hozzá.”

A megalakulást követő évben már négy esemény kapcsolódott **december 16.-hoz: Koszorúzás a Köröndön**, az épületnél, ahol több mint 40 évig élt Kodály Zoltán; **Koszorúzás a Farkasréti** temetőben; **Esti hangverseny a Zeneakadémián**; és ezt megelőzően **egy Műsoros est**, amit eleinte sok éven át a Fészek Művészklubban tartottak.

Mindennek a hagyományát a mai napig őrizzük, minden esztendőben újra ismételve új szereplőkkel, mindig a megfelelő helyen. Az első ünnepen *ifj. Bartók Béla* beszélt Kodály és édesapja kapcsolatáról, majd Kodály kórusműveket a Monteverdi Kórus énekelt, *Kollár Éva* vezényletével.

Azokban az években a Fészek-beli rendezvényeken Kodály Zoltánról hangzó emlékező előadások hangzottak el neves előadóktól: Molnár Antal, Bárdos Lajos, *ifj. Bartók Béla*, Ádám Jenő, Horusitzky Zoltán, Fasang Árpád, Ő akkor Békéstarhos megszűnésével kapcsolatban mondott érdekes részleteket.

E beszámolót időrendben a „Kodály Hírek” adataira támaszkodva állítottam össze, ám a teljesség igénye nélkül kerülnek felsorolásra a legfontosabb események.

1979-ben már Hírt adtunk arról, hogy: „Kodály ünnepségek vannak Bács-Kiskun megyében”. Dunapatajon, ahol 25 éve indult meg az Énekzenei Általános Iskola, **Emléktáblát állítottak** a Művelődési Ház falán, melynek alapjait Kodály Zoltán rakta le – ott mondta el utolsó nyilvános beszédét.

Az emléktáblát Erdei Péter avatta.

1980-ban már helyt kapott az első **zeneoktatással** foglalkozó írás: Szőnyi Erzsébet: „Reflektorfényben a zeneoktatás” címmel.” Egy évvel később Balázs István cikke: A zeneoktatás 15 éves távlati fejlesztésének koncepciójával foglalkozik. És e téma azóta is mindig frissen napirenden van, alkalmazkodva az éppen aktuális szituációhoz.

1982. januárjában volt a 2. Közgyűlés. Szokolay Sándor elnöki beszámolójában szól arról, hogy harcaink egyik célpontja a tanító- és óvónóképzők felvételi követelményei voltak, és így nyilatkozik: *A zeneoktatás és az énekkutatás áldatlan körülményeit hiába támadjuk, ha szervezeti-leg anyátlan-apátlan.* (Felmerül a kérdés: Ma hol tartunk?)

1984–85-ös esztendő fontos Zeneoktatási témákat vet föl: „Hasson oda a Kulturális Kormányzás, hogy minden olyan bizottságban mely az ének-zene oktatással foglalkozik, *képviseltethesse magát a Kodály Társaság*”. **Nyílt levelet** tett közzé a Társaság. Főbb követelmények: „Vessünk véget az óraszám csökkenésnek; legyen megfelelő a tanári ellátottság; Vezessék be a Tanító- óvónóképzők képesség felvételi vizsgáit.” Az Óvónői képzéssel kapcsolatban Forrai Katalin felszólalásai voltak jelentősek.

*

1993 novemberében volt a 6. Közgyűlés. Mivel Szokolay Sándor másfél éve lemondott minden közeleti tisztségéről, 15 év után az **elnöki tisztséget Bónis Ferenc** vette át, Társelnökök Szőnyi Erzsébet és Erdei Péter.

2007. május 9. Közgyűlés. Ekkor mond le Bónis Ferenc. **Új elnök: Szőnyi Erzsébet**, társelnök: *Kollár Éva* és *Ittész Mihály*. Tagok: Igó Lenke, Kertész Attila, Márkusné Natter-Nád Klára, Nagy Ernő, Ordasi Péter, Paksa Katalin, Rozgonyi Éva, Somorjai Paula, Tarcai Zoltán, Ugrin Gábor.

2009. májusi rendkívüli közgyűlés határozata alapján a: Magyar Kodály Társaság *közhasznú szervezetté* minősült. Bírósági végzés 2009. augusztus 12. jogerőre emelkedett.

2012. május Közgyűlés. Szőnyi Erzsébet lemondása, **Elnök: Ittész Mihály**, új tagok: Őri Csilla, Hartyányi Judit. Társelnökök: *Kollár Éva* és *Hartyányi Judit*.

2018. május 13-án elérkeztünk a mai Közgyűléshez, ekkor jelenti be *Ittész Mihály lemondását* (betegsége miatt személyesen nem vehetett részt.) Ez a nap jelenti a Magyar Kodály Társaság *ötödik elnökének* a megválasztását.

Folytassuk az emlékezést.

A Társaság kezdetekben kialakult munkarendjét az évtizedek során is követték: az Elnökség általában havonta ülésezik, gyakran hívnak vendégeket. Beszámolnak a vidéki rendezvényekről, és tervezik a következő programokat, hangversenyek, konferenciák, rendezvények szervezése. Kiemelt jelentőségűek a jubileumi esztendőkből Kodály tiszteletére rendezett Konferenciák.

1982. Kodály centenárium évében négy napos *Nemzetközi Zenetudományi Konferenciát tartottak*: Zenetörténeti, Zenepedagógiai és Népzenei szekció volt, angol és német nyelven. Közben 1 napos kirándulás Kecskemétre; egy új *Kodály szoboravatás* december 16-án a Várban az Európa ligetben.

Varga Imre alkotását Szokolay Sándor méltatta.

Ez a konferencia a nemzetközi zenei közvélemény figyelmét is felkeltette, eredményeiről nagyon **pozitívan számolnak be**, erről az utólag megjelent cikkek tesznek tanúságot.

Zenei életünk nagy nyeresége, hogy **1990-ben a Köröndön**, Kodály Zoltánné sokéves küzdelme eredményeként megnyílt a *Kodály Archivum és Múzeum*. Ünnepléses események színhelye az *Előadóterem*.

2007. márciusában a 3 napos **Nemzetközi Kodály Konferenciát** tartottak a Kodály-kutatás, a zenei nevelés és a népzene kérdéseiről, a Kodály Emlékmúzeumban.

2008. októberében a Társaság megalakulásának **30 éves évfordulóját** ünnepelték a Szabolcsi Bence Zeneiskolában. 3 napos ünnepség keretében, Zenetörténeti, Zenepedagógiai, Népzenei szekciók voltak. Ott került bemutatásra: *Kodály 125 Képek és dokumentumok* címmel Kertész Gyula 16 tablón elhelyezett fotó kiállítása.

2012. decemberében **Konferencia Kodály 130. születésének** tiszteletére. 2 napos rendezvény a Kodály Emlékmúzeumban.

2017. Zenetudományi Konferencia Kodály emlékére, Bónis Ferenc 85. születésnapja köszöntésével. Dombóvári János szervezésében, a Kodály Emlékmúzeumban.

Fontos szerepet kap a Kodály Zoltán személyével, munkásságával kapcsolatos *Új kiadványok* bemutatása. Különösen Bónis Ferenc újabb könyveinek megjelenése tiszteletre méltó. Kiemelkedő a Balassi Kiadónál megjelent: Bónis Ferenc, **ÉLET-PÁLYA KODÁLY ZOLTÁN** kiadványa.

Vidéki Tagcsoportok

A Tagcsoportok megalakulása jelentősen növelte és növeli a Magyar Kodály Társaság létszámát és jelentőségét. Gazdag és színvonalas hangverseny és rendezvény kínálatukkal behálózják az ország kulturális életét.

1984-ben Szabolcs-Szatmár megyében alakult az első tagcsoport. *Tarcai Zoltán* vezetésével. Szabó Dénes Liszt-díjas karnagy már akkor az ottani elnökség tagja volt. Tarczay Zoltánt *dr. Joób Árpád* követte, korai halála után *Szabó Dénest* választották. E siker nyomán több vidéki tagcsoport megalakulása is megkezdődött,

1988-ban Csongrád megyében Rozsonyi Éva vezetésével.

1995. áprilisában a Pécs-Baranyai tagcsoport. Elnök: Dr. Andrásfalvy Bertalan, alelnök: Kertész Attila.

2003-ban a Felső dunántúli – Veszprémi tagcsoport elnök: Kollár Kálmán, halála után a társaság szervezője Nagyné Nyári Ágnes.

2006. február, megalakult a **Kecskeméti csoport,** Ittész Mihályt és Durányik Lászlót bízták meg a csoport ügyeinek vezetésével.

2016-ban alakult a **Nyugat-dunántúli – Soproni Tagcsoport,** Bencsik Erzsébet vezetésével.

*

A megalakulás évében már megindították a folyóiratot: **A Magyar Kodály Társaság Hírei** címen. Alapító szerkesztője: **Bónis Ferenc.** Nyolc éven át gondozta a Híreket, az első számban jelzi: *a Társaság tevékenységéről, terveiről, megvalósításáról rendszeresen tájékoztatjuk a tagságot. Hallatjuk szavunkat a zeneoktatás kérdéseiben, legfontosabb feladataink egyike figyelemmel kísérni a zeneoktatás helyzetét.*

1994-től a Hírek szerkesztője *Márkusné Natter-Nád Klára.* A Hírek eleinte évente 2-3 példányban jelent meg, majd gyarapodott, míg elérte a rendszeres, negyedévenkénti megjelenést. Pontos tükörcépét adja az elmúlt időszak zenei történéseinek, a jelen eseményeinek és a jövő tervezésének. Tartalmában széles spektrumot tár föl. Áttekintve a 40 évet mondhatjuk, hogy a KODÁLY HÍREK – egy mini magyar zenetörténeti antológia.

Mindaz amit most egy előadás keretében nem lehet elmondani a 40 évről: olvasható, visszakereshető a HÍREKben. Ezért most köszönetet mondok mindazoknak akik az elmúlt eseményekről hírt adtak, leírtak, és így az utókornak megismerhetővé tettek.

A köszönet mellé további eredményes, szorgos jó munkát kívánok a megválasztandó új, Elnökségnek!

Márkusné Natter-Nád Klára

BESZÁMOLÓ A HÁROM ÉVES CIKLUSRÓL

Dr. Ittész Mihály elnök úr távolléte miatt
a beszámolót összeállította és a tagságnak előterjesztette
Hartyányi Judit társelnök

Budapest

Megemlékezés, koszorúzás Kodály Zoltán halálának és születésének évfordulóján: március 6-án a Farkasréti temetőben és december 16-án a Kodály köröndön (a Kodály Emlékmúzeumban)

Utak Kodályhoz címmel zenés beszélgetéssorozat az MKT tiszteletbeli tagjaival a Kodály Emlékmúzeumban: Kodály Zoltánnal közvetlen kapcsolatban lévő emberek élményei. A beszélgetések szövege szerkesztett formában a *Hírekben* is megjelenik.

Kodály Zoltán nevét viselő iskolák kamaraének találkozója a Marczibányi téri iskolával közösen, az NKA támogatásával. Hagyományosan 2 évente kerül megrendezésre.

Joób Árpád tiszteletére konferencia Budapesten és Nyíregyházán.

Szőnyi Erzsébet életmű-hangverseny az Óbudai Társaskörrel közös rendezésben.

Kecskemét

Énektanárok, tanítók továbbképzése városi támogatással, hagyományosan visszatérő program, önkormányzati támogatással.

A Kodály Vonósnégyes hangversenye – 2016-i pályázati kiírás, megvalósulása 2017.

Kecskeméti énekkarok és hangszeres művészek Kodály hangversenye december 16-hoz kapcsolódóan.

Beszélgetés kecskeméti zenészcsaládokkal. (önkormányzati támogatás)

Nyíregyháza

Helyi rendezvények, hangversenyek, ismeretterjesztő előadások.

Új tagcsoport-vezető választása, Szabó Dénes Kossuth-díjas karnagy személyében.

Konferencia Joób Árpád emlékezetére.

Hangverseny december 16. alkalmából.

Pécs

Kodály Vonósnégyes ifjúsági és felnőtt hangversenye, 2016. március 9. Hangverseny a Bazilikában, több kórus részvételével – 2016. december 15.

Megyei Kodály népdaléneklési verseny. 2017. március és az MKT tagcsoport jubileumi rendezvénye 2017. márc. 20. (a Pécs-Baranyai Kórus és Zenekari Szövetséggel)

A Bartók Leánykar olaszországi turnéján, valamint az okt. 23-iki megemlékezésen számos Kodály mű csendült fel. Eszéken a PTE Nőikar műsorán Kodály művek szerepeltek.

Baranya megyei általános és középiskolásoknak népdalversenyt rendeztek. Kodály Zoltán által gyűjtött népdalok éneklése volt követelmény.

Szeged

Előkészítő program a „Kodály társasjáték 2017” csapatait felkészítő tanároknak, 2016. október.

Csongrád megyei iskolások bicinium és tricinium éneklési versenye, 2017. február. Erdélyi kapcsolatok: Az erdélyi Dalosszövetséggel közösen karvezetés továbbképzést tartottak, valamint Szovátán részt vettek a Kodály Zoltán Népfőiskola avatásán, ahol Nagy Éva Vera és Czako Gabriella (KÓTA-díjasok) tanítanak és kiváló, többszörös díjnyertes gyerekkart vezetnek. 12 éve 6 kis faluban kezdték a kórusmunkát!

Észak-Dunántúl (Veszprém megye)

Éneklő Ifjúság hangversenyek a KÓTA-val közös szervezésben. (Veszprém megyei – kistérségű) – minden évben NKA támogatással.

Tartottak megyei kórustalálkozót.

Kodály zenei szaktábort Magyarpolányban. Évente visszatérő alkalommal és 2018-ban volt a 14.

Nyugat-Dunántúl

2016. november 16-án megalakult a Nyugat-dunántúli Tagcsoport, egyelőre kb. 40 tag részvételével. A tagcsoport vezetője *Bencsik Erzsébet*. 2017-ben már több programot is megvalósítottak.

2017. évi beszámoló kiemelten Kodály Zoltán kettős évfordulójára

A Társaság tagjainak aktív részvételével, társszervezetek által rendezett jelentősebb események, a teljesség igénye nélkül: Elnök úr meghívta januári elnökségi ülésünkre **Csikai Ildikó közgazdász androgógust**, akinek projektje hidat kíván képezni hivatásos zenészek és más foglalkozású, különböző irányultságú szakemberek között.

Februárban **Dr. Csonka Takács Eszter**, a Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóságának (amely az UNESCO magyarországi titkársága) igazgatója volt vendégünk. Ő segítette azt, hogy a Kodály módszer az UNESCO legjobb megőrzési gyakorlatok listájára kerüljön.

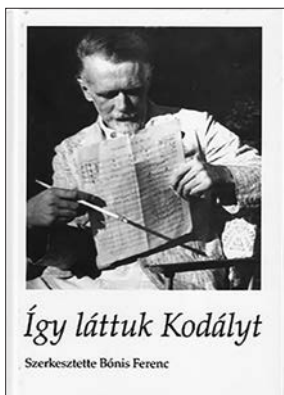
Szőnyi tanárnő születésnapjára köszöntései kiemelkedő eseményt jelentettek a Társaság programjában akkor is, ha a szervezőkhöz mi csak csatlakoztunk. (Fészek Klub, Fasori református templom, Kodály Intézet)

Tudományos konferencia Kodály Zoltán emlékére a Zeneakadémián márciusban, a KÓTÁ-val közös rendezésben. (XIII. Magyar Karvezető Konferencia) Kerekasztal beszélgetés résztvevői: Szőnyi Erzsébet, Bónis Ferenc, Sárosi Bálint, Sebestyenné Farkas Ilona, Somorjai Paula. A beszélgetést vezette: Dr. Márkusné Natter-Nád Klára

A IX. Győri Zenei Nevelési Konferencián (május 11-14-ig) Dr. Márkusné Natter-Nád Klára mondott megnyitó beszédet, Sapszon Ferenc előadást tartott.

Galántán a XVII. Kodály Napokon május 26-28-ig a szlovákiai magyar énekkarok országos minősítő hangversenyének zsűrijében három elnökségi tag vett részt (Hartyányi Judit, Kertész, Attila, Kollár Éva.)

Az őszi időszakból **két konferencia**: az egyik szeptemberben az *Eötvös Collégiumban* a Dalos Anna nevével jegyzett „Lendület” project keretében zajlott. Az előadók között szerepelt dr. Ittzés Mihály, a Társaság elnöke. A másik pedig a *Zenetudományi Intézet* Nemzetközi Kodály Konferenciája volt, amelyen Ittzés Mihály előadóként vett részt.

Megjelent **Bónis Ferenc: Így láttuk Kodályt** című, kibővített kötete (könyvbe-mutató a Kodály Múzeumban).

Szeptember 29. és október 1. között **Nyit-rán konferenciát** szervezett Józsa Mónika, **Nagyszombatban** Kodály emléktáblaavatásra került sor. (Az előadók között: dr. Ittzés Mihály, Sapszon Ferenc, Ordasi Péter) – MMA támogatással.

A Zenetudományi Intézetben novemberben két kiállítás mutatta be Kodály Zoltán munkásságának egy-egy szeletét:

„Egy magyar mester a modernitás és hagyomány útján”

és

„A népzene kutatás kezdetei Magyarországon”.

A Kodály Múzeumban decemberben **időszaki kiállítás** nyílt, szerkesztője Dr. Tallián Tibor és Kapronyi Teréz volt.

A TAGCSOPORTOK VEZETŐINEK BESZÁMOLÓJA

I. MAGYAR KODÁLY TÁRSASÁG PÉCS–BARANYAI TAGCSOPORTJA

2017. április 4. Liszt Ferenc Hangversenyterem „Szálfa dőlt ki közülünk...” KÓRUSEST Kodály Zoltán halálának 50. évfordulója alkalmából. 27 Kodály mű szólalt meg /dalok, kórusművek, zongoradarabok /
Megemlékezett: Kertész Attila.

2017. április 20. Kodály kiállítás megnyitása. Kodály Gimnázium Aula Pécs

2017. április 20-21. Éneklő Ifjúság „Kodály jegyében”, Pécs Kodály Gimnázium Aula. Közös rendezvény a Pécs – Baranyai Kórus és Zenekari Szövetséggel.

2017. november 15. „Kodály Zoltán, aki összeköt” Nemzetközi konferencia Galánta /Szlovákia/

Kertész Attila előadása: Kodály eszmeiségének jelentősége a 21. századi zenepedagógiában.

2017. december 9. Ünnepi hangverseny Kodály Zoltán születésének 135. évfordulója alkalmából a pécsi kertvárosi református templomban. Kodály Zoltán 18 kiemelkedő kórusműve hangzott el hat kórus és az összkar előadásában. Megemlékezett: Nagy Zoltán lelkész és Kertész Attila.

2017. december 14–17. A pécsi Kodály Zoltán Gimnázium Bartók Béla Leánykarának szlovákiai útja „Kodály jegyében” Kodály koncertek: Komárom, Dunamocs, Deáki, Nagyszombat, Galánta, Alsószeli, Felsőszeli, Zsigárd. A CSEMADOK Galántai Választmánya díszhangversenyei Kodály Zoltán tiszteletére. A Bartók Béla Leánykar és a székesfehérvári Kodály Iskola Leánykara 15 Kodály kompozíciót énekelt és összkart a szlovákiai magyar kórusokkal. Vezényelt Fekete Mariann és Kertész Attila. A kórusok bekapcsolódtak az országos TV közvetítésbe is, majd karácsonyi koncertet adtak Galántán.

2018. február 3. „Kodály Népdal Maraton” szólóénekesek, énekes csoportok 2-9 fő szereplésével, valamennyi korosztály részére az alsó tagozatos diákoktól az idős népdalénekesekig. Pécsi Kulturális Központ Színházterme. 42 énekes és csoport nevezett be, nagy sikere volt a több korosztályos kezdeményezésnek. A zsűri elnöke: Eredics Gábor volt.

2018. március 9. „Kodály Zoltán és tanítványai” A Magyar Kodály Társaság alapításának 40 éves évfordulója alkalmából. Liszt Ferenc Hangversenyterem Pécs. Kodály Zoltán, Balázs Árpád, Bárdos Lajos, Farkas Ferenc, Karai József, Orbán György dalai, kórusművei szólaltak meg énekművészek és három pécsi kórus előadásában. Elhangzott Dr. Ittész Mihály elnök úr köszöntője.

Kertész Attila

II. KECSKEMÉTI TAGCSOPORT

Tagcsoport létszáma: 45 fő

Tagcsoport elnöksége: *Ubrizsi Lászlóné Érsek Éva, Kissné Szabó Klára, Gerhátné Papp Rita, Virág Barna, Jámbor Zsolt* elnök

Dr. Ittész Mihály nevét meg kell említeni, bár nem tagja az elnökségnek, de állandó részvételével, tanácsaival segít munkánkat.

A Tagcsoport által szervezett, megrendezett programok:

Továbbképzések ének-zene tanárok részére

„A zenei képesség- és készségfejlesztés játékos lehetőségei”

6 órás módszertani továbbképzés

A továbbképzés vezetője:

Rápli Györgyi, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem módszertan tanára, tankönyv író. 2017. május 3.; 2017. május 10.; 2017. május 17.

A zenehallgatás módszertani lehetőségei az általános iskola alsó és felső tagozatán

Előadó: *Rápli Györgyi*, a Kodály Intézet tanára, gyakorló zenepedagógus, tankönyvíró, módszertan fejlesztő. 2018. március 21.; 2018. április 18.

Kecskeméti zenészcsaládok

Beszélgetés helyi muzikuscsaládokkal

A beszélgetést vezette: *Virág Barnabás* zenei könyvtáros – *Jámbor Zsolt* Dóbiás család 2017. február 15.

Laczkó család 2017. március 29.

Pusker család 2017. április 26.

Gerhát család 2017. május 10.

A Katona József Megyei Könyvtárral közösen rendezett program

Reformáció 500

előadássorozat Johann Sebastian Bach műveiről

Előadó: *Prof. Dr. habil. Kamp Salamon* egyetemi tanár, Bach-kutató, Kossuth-díjas, Liszt Ferenc és Bartók Béla-Pásztory Ditta-díjas karnagy

1. 2017. szeptember 28. csütörtök,

Johann Sebastian Bach személyének teológiai háttere

2. 2017. október 26. csütörtök,

Johann Sebastian Bach Magnificat-ja és kantátái

3. 2017. november 9. csütörtök,

Johann Sebastian Bach h-moll miséje

A Katona József Megyei Könyvtárral közösen rendezett program

Könyvbemutató

Ittészné Kövendi Kata: *Kodály Zoltán nyomában Budapesten* című könyvének bemutatója.

2017. december 5.

A Katona József Megyei Könyvtárral közösen rendezett program

Balladaest

In memoriam Arany János és Kodály Zoltán

A Színház- és Filmművészeti Egyetem és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem hallgatóinak közreműködésével 2018. január 15-én, hétfőn 18 órakor, a Református Újkollégium díszterme

A műsort összeállította: *Ittész Mihály*

A Magyar Kodály Társaság énekkari hangversenye

Jeles napok: Karácsonytól karácsonyig, Kodály Zoltán műveivel 2018. január 29-én, hétfőn, a Kodály Iskola Nemesszeghy Márta hangversenytermében résztvevő kórusok:

Kodály Zoltán Leánykar, Kecskeméti Énekes Kör (Kék)

Aurin Leánykar, Kodály Zoltán Leánykar, Miraculum Gyermekek

Grádics Kamarakórus, Cantus Nobilis Kórus

Éneklő Ifjúság Kórusbemutató

9 középiskolai kórus részvételével

2018. március 21. KODÁLY ISKOLA, Nemesszeghy Márta Terme

Zsűri tagjai: Soltészné Lédeczi Judit, Liszt díjas karnagy, Kontra Zsuzsanna, a Kodály Intézet tanára, Arany János karnagy, a Debreceni Egyetem docense

Támogatóként a szokásos MKT támogatók mellett (NKA, EMMI) meg kell említeni Kecskemét Megyei jogú Város Önkormányzatát Jámbor Zsolt

III. FELSZŐ-DUNÁNTÚLI TAGCSOPORT

A Felső-dunántúli /Veszprémi / tagcsoport működésének célja, a Magyar Kodály Társaság céljait szem előtt tartva, a Kodályi hagyományok ápolása, értékes zenei és kulturális programokon keresztül minél többeket megnyerve az ügynek, amellyel a résztvevők nemcsak embertársaik, de Magyarország javát is szolgálhatják.

A Felső-dunántúli tagcsoport, 2017-ben is a Magyar Kodály Társaság által beadott pályázati lehetőségekkel élve és a megyében zajló programok szakmai támogatásával, azok figyelemmel kísérésével, a megyei intézmények civil szervezetek együttműködésében, **valósíthatta meg programjait.**

A szervezet képviselőjében a Kodály Társaság által megbízott tagszervezeti titkár folyamatosan részt vett a Magyar Kodály Társaság **elnökségi ülésein**, valamint az **országos zenei szakmai rendezvényeken**, mellyel naprakész szakmai információkkal tudta segíteni szervezete munkáját.

A **tagszervezet tagsága** a befizetett tagdíjak alapján az előző évi csökkenéssel szemben, 2017-n kis mértékben növekedett.

Nagyon gazdag **Veszprém megye** zenei élete. A megye nagy városai-ban – Veszprémben Balatonfüreden, Pápán, Tapolcán, Várpalotán,

Sümege, Zircen és vonzaskörzetükben jelenlévő egyházi és világi kórusok népzenei együttesek, rendszeresen szervezik nagyrészt városi támogatással a nagy zenei évfordulókra emlékező valamint saját évfordulás koncertjeiket.

Veszprémben, a pár éve átadott új kulturális intézmény a „Hangvilla” egyre nagyobb szerepet vállal a város zenei életében, nemzetközi fesztiválok szervezésével, különféle korok, együttesek bemutatásával.

Veszprém megyében a Magyar Kodály Társaság rendezésében együttműködésében, 2017-ben megvalósult programok:

1./ 2017 május- június

Veszprém Megyei Éneklő Ifjúság és felnőtt kórustalálkozók

Kistérségi dalos találkozók, minősítő hangversenyek és Szakmai Napok
Rendező koordinátor szervezet: Magyar Kodály Társaság , Pályázati támogató: NKA

A **Magyar Kodály Társaság koordináló szervezésében**, az NKA pályázati támogatásával a **Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége**, és az EMB szakmai együttműködésével, valamint a **helyi szervezők** segítségével, 2013-tól így, 2017 év tavaszán is a hagyományoknak megfelelően megrendezte, e dalos találkozókat, és igény szerint a minősítő kórus-hangversenyeket. A rendezvény **szakmai tanácsadóit** a társaság, a hagyományoknak megfelelően a KOTA -l történt egyeztetés alapján kérte fel.

Három helyszínen: 14 kórus, megközelítően 600 dalos részvételével.

2./2017. szeptember – Együttműködési megállapodás megkötése megtörtént, a Magyar Kodály Társaság – Veszprém megyei Tagcsoportja és a Zirci Ciszterci Apátság Látogatóközpontja között, a jövőbeni Kodály Társasági rendezvények lehetséges helyszínét biztosítva.

3./ 2017 október

Kodály Vonósnégyes Kodály évfordulóhoz kötődő koncertje a Zirci Ciszterci Apátság látogató központjának Goblein-termében 120 fős hallgatóság előtt.

4./XII. Kodály szaktábor

Óvodapedagógusok, énektanárok, karnagyok a téma iránt érdeklődők, intenzív szakmai találkozója

2017. február

A **MAGYAR KODÁLY TÁRSASÁG** szervezésében, az Nemzeti Kulturális Alap pályázati támogatásával került megrendezésre 2015-ben immár XI. alkalommal a Kodály szaktábor Magyarpolányban.

XII. KODÁLY TÁBOR CÉLJA az első szaktábor meghirdetése óta változatlan.

A zenei szaktábor elméleti és gyakorlati előadásaival szeretnénk rámutatni, mennyire aktuális és fontos ma a jövő nemzedéke számára a

Kodályi életmű ápolása, valamint a Kodály koncepció – a „Magyar módszer” és Kodály Zoltán a *Visszatekintés* című kötetekben összegyűjtött írásainak, beszédeinek nyilatkozatainak megismerése, e szellemi örökség kiváló ismerőin és művelőin keresztül.

5./ Arany Kodály Balladaest Zircen

A Magyar Kodály Társaság EMMI által támogatott „utazó” évfordulósorozatának egyik állomásaként.

2018 ÉVI PROGRAMTERV

A tagszervezet továbbra is legfontosabb feladatának tekinti, a **Kodályi hagyományok ápolását**, valamint szűkebb környezetünkben Veszprém megyében élő, a zenei nevelés ügye iránt elkötelezett kollégák, és az ügy iránt érdeklődők, támogatók számára, **szakmai napok keretében, zenei szakmai fórum biztosítását**, a kistelepüléseken élő fiatal és az idősebb korosztályok számára **zenehallgató estéken** keresztül az értékes zene megszerettetését. Programjainkra (**Kodály szaktábor**) az ország más megyéjében élő és a határainkon túl élő érdeklődőket is várjuk.

Egyik legfontosabb kiemelt szervezeti célunk, tagságunk megerősítése, újjászervezése.

Programjainkat a Magyar Kodály Társaság által beadásra kerülő pályázatok segítségével, és a helyi már kialakult és újonnan létrejövő támogató szervező segítőkkel, a tagság még aktívabb részvételével, tervezzük megvalósítani.

Szakmai napok keretében, zenei szakmai fórumok:

1. Éneklő Ifjúság Kórustalálkozók szakmai napok és minősítő hangversenyek Veszprém megyében- 3 helyszínen. - Ajka, Balatonfüred, Csetény
2. Kodály klubok Veszprém megyében – tervezett létrehozása Zirci székhellyel és 6 helyszínen havonta egyszer, az alkalom egyben a tagszervezet és a térségben élő az ügyet szolgáló muzsikuskok találkozás alkalma is lehet.
2. Kodály Szaktábor Veszprém megyében, XIV. alkalommal kerül megrendezésre. Helyszín Magyarpolány
3. A Veszprém megyében fellelhető Kodály emlék helyek felkutatása, összegyűjtése, majd az országos kutatás elindítása
4. „Fonóházi esték” – Hagyományörző, közösségépítő nyitott műhelynapok Veszprém megyében 8 helyszínen
5. „Serkenj fel kegyes nép...” játssz énekelve muzsikálva”

Kodály zenei ismeretterjesztő játékos vetélkedő sorozat újra szervezése Veszprém megyében (esetleg a régióban, vagy országosan meghirdetve)

Nagy Tiborné Nyári Ágnes

IV. NYUGAT DUNÁNTÚLI (SOPRONI) TAGCSOPORT

A Soproni Tagcsoporthoz 2017. volt az első éve. 33 fő volt a tagság létszáma. Idén, 2018-ban már 27-nél tartunk, ebből 10 fő új. Minden bizonnyal el fogjuk érni az 50 főt. Első rendezvényünk dr. Ittész Mihály előadása volt LISZT és KODÁLY címmel.

2017 márciusában az Andor Ilona Baráti Társaság Kodály Kórusa adott hangversenyt a soproni Szent György templomban B. Horváth Andrea vezényletével.

Szintén márciusban volt a soproni Horváth József Alapfokú Művészeti Iskola kiállítással egybekötött népdal éneklési fesztiválja a Kodály év tiszteletére. Ezt hagyományteremtő rendezvénynek szántuk így már idén is megtartottuk március 8-án.

Április 24-én a soproni Liszt Ferenc kongresszusi - és Kulturális Központban nagyszabású ünnepséget tartottunk ahol Ittész elnök úr is jelen volt és köszöntő beszédet mondott. A műsorban óvodás csoport, alsó-felső tagozatos valamint középiskolai kórusok a soproni Sonitus Scarbantie női kar és a Liszt Ferenc Szimfónikus Zenekar működött közre.

Volt egy Kodály Kvíz rendezvényünk amelyet a Soproni Tankerülethez tartozó iskolák számára írtunk ki, és ez olyan sikert ért el, hogy két évente rendszeresen meg fogjuk ismételni.

A tervünk az, hogy a Soproni Tagcsoporthoz bővüljön (Kapuvár, Csorna, Győr, Szombathely, stb.). Ennek első lépéseként Lövön (Soprontól 25 km) is tartottunk ünnepi megemlékezést. Felléptek óvodások, iskolai kórusok, a Nagyboldogasszony templom kórusa, népdalkörök, vegyes karok. A Kodály kiállítás oda is elvittük és egy hétig megtekinthető volt. Ez a rendezvény a környező települések együtteseit nagyon aktivizálta. A Lövői Önkormányzat támogatta és kérte, hogy legyen folytatás.

Szeptemberben B. Horváth Andrea járt nálunk. Előadásában Andor Ilona munkásságával ismertetett meg bennünket.

Jómagam a Soproni Egyetem Gyakorló Óvodái felkérésére továbbképzést tartottam az ott dolgozó óvónőknek. Kérésük az volt, hogy folytassuk ezt más óvodák óvónőinek bevonásával. Így ez is rendszeressé fog válni.

Bencsik Erzsébet

V. SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG-MEGYEI TAGCSOPORT

***„Kodályról nem Kodályért kell szólnunk: hanem magunkért!
Egész népünkért, műveltségünkért, magyarságunkért! S jövőnkért!”***

Szokolay Sándor

A MKT legaktívabb tagcsoportjának tartalmas és színvonalas programja 2017-ben is vonzotta az új belépőket, így létszámunk már közel 700 fő.

A korábbi évekhez hasonlóan nagy volt az érdeklődés az alábbi *ismeretterjesztő előadásokon*, melyeket a Móricz Zsigmond Megyei Könyvtárban tartottunk:

dr. S. Szabó Márta: Schubert és Goethe kapcsolata

Joó Csabáné: Gyökerek – Bartók Béla Gaál István dokumentumfilmje
Tirpák Ferenc: Megemlékezés Szent László királyról

Dr. Solyosi Tari Emőke: Lajtha László művészete

Dr. Sipos László: Zenés utazás a „Föld körül”.

Nyíregyháza zeneszerető közönségét elkényeztetik a Cantemus Kórus – család színvonalas hangversenyei, melyeknek közönségét nagy részben a Társaság tagjai alkotják. Ez igaz a Filharmóniai hangversenyekre is. Tagcsoportunk jelentős része rendelkezik *Cantemus – bérlettel*, ezen kívül a Kodály Társaság tagjai nagy kedvezménnyel vehettek belépőjegyet a Cantemus „*Családi bérlet Plusz*” sorozat keretében a Kodály Zoltán Általános Iskolában megtartott „*Kossuth-díjas*” előadásokra:

Matuz István fuvola estje

Rohmann Imre és Kurucz Tünde zongoraestje

Hegedüs Endre zongoraestje

Prof. Dr. Freund Tamás neurológus, Széchenyi-díjas agykutató: Agyhullámok – memória – kreativitás: belső világunk és az információ-robbanás hatásai

Földes Imre – Kodály: Psalmus Hungaricus

Vendégünk volt *Fekete György* Kossuth- és Munkácsy-díjas belsőépítész, a MMA tiszteletbeli elnöke.

Március 12-én Kodály születésének 135. és halálának 50. évfordulója emlékére rendezett ünnepség keretében köszöntöttük elnökünket, **Szabó Dénest 70. születésnapja** alkalmából.

Az ünnepelt vezényelte Kodály kórusművei mellett a Psalmus Hungaricust. A köszöntők közül Hoppál Péter, kultúráért felelős államtitkár is vezényelte Szabó Dénes kórusát.

Mindig nagy az érdeklődés az opera és színházi előadások, múzeumlátogatások iránt. Debrecenben a Csokonai Színházban 100 fővel néztük meg **Erkel Ferenc: Bánk bán** című operáját.

December 16-án a Zeneakadémián a **Kodály 135.** ünnepi megemlékezésen 70 fővel vettünk részt. Előtte megtekintettük a *Róth Miksa Emlékházat*.

Társaságunk protestáns vesperással emlékezett a Reformáció 500. évfordulójára a belvárosi református templomban.

A nyári közösségépítő kirándulásunk (46 fővel) 2017. június 22-től 25-ig a két évvel korábbi Sopron és környéke programunk második felvonása volt. Az időzítés szándékosan esett a doborjáni Liszt Fesztivál idejére, ahol feledhetetlen élményben volt részünk Gottlieb Wallisch zongoraestjén.

Utunk főbb állomásai voltak: *Sopronbánfalva*, Pálos – Karmelita Kolostor; *Rohrau* – Haydn szülőháza;

Mária Terézia kedvenc tartózkodási helye – *Schloßhof*; *Eckartsau* – Savoyai Jenő herceg nyári rezidenciájaként épült kastélyban mondott le az utolsó magyar király, IV. Károly. Léka várában (*Lockenhaus*) egy hangulatos reneszánsz hangversenybe „csöppentünk”. *Szombathely* – Iseum

Komárom – Monostori Erőd. Köszönet a *Soproni Horváth József Alapfokú Művészeti Iskola* Igazgatónőjének, Lampert Tündének és diákjainak, akik hangversennyel fogadtak bennünket.

„Csak egyről nem késhetünk le halálunk órájáig: hogy jobb emberek legyünk.” – olvasható

Kodály bölcs gondolata a hátramaradt írások közt. Bízunk benne, hogy tartalmas programjaink ezen a téren is sokat segítettek, segítenek.

Belinszky Etelka

VI. SZEGED ÉS KÖRNYÉKE TAGCSOPORT

2017 Kodály megemlékezései decemberben sűrűsödtek meg – bár volt koszorúzás márciusban is, valamint a Bartók Kórus 50. éves jubileumán nov. 5-én – a születésnap – egyúttal a Magyar Kórusok Napja rendezvényei jelentették a csúcspotot. Előzőleg februárban a Fiala Karvezetők Versenyén, valamint a Megyei Bicinium-éneklési versenyen kapott rendkívüli jelentőséget Kodály alkotóművészete.

Sikerült a Városi Kórus Egyesületet, a Polgármesteri hivatalt és a Szent-Györgyi Agórát partnerül megnyerni a versenyekhez, illetve a november-decemberi koncertekhez.

Kodály Zoltán világi kórusműveiből válogatva 5 kórus adott koncertet az Agórában nov. 30-án; december 16-ra terveztük a Psalmus Hungaricus előadását, ez sajnos színházi, zenekari gondok miatt elmaradt. Sikerült viszont a zoltárokról írt kompozíciókat megszólaltatni a Felsővárosi Szent Miklós Minorita templomban dec. 16-án összevont kórusokkal. A Bicinia Hungarica III. kötetéből a 124., és 33. zoltár együttes eléneklésére két általános iskolai kórus szövetkezett, a 150. genfi zoltárt 6 kórus énekelte együtt, a Semmit ne bánkódjál 3 kórus összefogásával hangzott el. Három vegyeskar közös munkája nyomán megszólalt az 50., 121. és a 114. genfi zoltár (ez utóbbi kamarazenei kísérettel), valamint a Jövel, Szentlélek Úr Isten és az Adventi ének.

A 16-i koszorúzáshoz kapcsolódóan könyvbemutatót szervezett az Önkormányzat és a Városi Kórus Egyesület, Fagler Erika állította össze a Bicinium éneklési versenyek 45 éves történetét.

A felsorolt rendezvényekhez jelentős segítséget kaptunk a helyi szervezetek mellett a Magyar Kodály Társaságtól, amit ez úton is szeretettel megköszönök.

Rozgonyi Éva

A MAGYAR KODÁLY TÁRSASÁG ÚJ ELNÖKSÉGE

(A Jelölő Bizottság tagjai voltak: Papp Károlyné Papp Zsuzsanna, dr. Uherezky Eszter és Zelinka Tamás)

Elnök: **Kertész Attila*** (Liszt Ferenc-díjas karnagy,
a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar tanára,
a Pécs-Baranyai Tagcsoport vezetője)

Társelnökök: **B. Horváth Andrea*** (középfiskolai ének-zene
vezetőtanár, karnagy)

Dr. Szalay Olga* (népzene kutató, MTA Zenetudományi
Intézet)

Blazsek Andrea (középfiskolai ének-zenetanár, karnagy, Budapest)

Dr. Döbrössy János (tanszékvezető egyetemi docens, karnagy, ELTE
TOK, Budapest)

Erdélyi Ágnes (középfiskolai ének-zenetanár, karnagy, Veszprém)

Gráf Zsuzsanna (középfiskolai ének-zenetanár, karnagy, a Kodály Zoltán
Zenepedagógiai Intézet Budapesti Csoportjának szolfézs-zeneelmé-
let tanára)

Kneifel Imre (középfiskolai ének-zenetanár, karnagy, igazgató, Székes-
fehérvár)

Nagy Ernő* (középfiskolai ének-zenetanár, karnagy, Pécs)

Őri Csilla* (középfiskolai ének-zenetanár, karnagy, igazgató, Budapest)

Rápli Györgyi (középfiskolai ének-zenetanár, karnagy, vezető szakta-
nácsadó, Erd)

Dr. Sárosiné dr. Szabó Márta (szolfézs-zeneelmélet tanár, egyetemi
tanszékvezető, Debrecen)

Dr. Márkusné Natter-Nád Klára* (középfiskolai ének-zenetanár,
a Nemzeti Tankönyvkiadó ny. felelős szerkesztője,
a Magyar Kodály Társaság Hírei főszerkesztője)

Kende Zsuzsa * (titkár)

TAGCSOPORT VEZETŐK:

Szabó Dénes*(Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas karnagy, az MMA rendes
tagja, a Nemzet Művésze, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei tagcso-
port vezetője)

Belinszky Etelka*(a nyíregyházi Kossuth Lajos – majd Kossuth Lajos
Evangélikus Gimnázium ny. matematika- és ének-zenetanára)

Bencsik Erzsébet*(zenetanár, Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagó-
giai Kar Ének-Zene Tanszékének adjunktusa, a Sopron-Nyugat-
dunántúli tagcsoport mb. vezetője)

Jámbor Zsolt* (A kecskeméti Református Kollégium Gimnáziumának
tanára, a kecskeméti tagcsoport vezetője)

*Az MKT korábbi elnökségének is tagjai voltak

Nagyné Nyári Ágnes* (ének-zenetanár, közművelődési szakember, a Veszprém-Felső-dunántúli Tagsoport megbízott vezetője)

FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG

Balásházi Bálint* (elnök) (szolfézs, zeneelmélet és karvezetés-tanár, a XX. kerületi Lajtha László AMI igazgató)

Puskásné Ispán Franciska* (középiskolai ének-zenetanár, karnagy, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ny. tanulmányi osztályvezetője, főtitkára és rektori tanácsadója)

Sebestyén Farkas Ilona* (középiskolai ének-zenetanár, karnagy, ny. zeneművészeti szakközépiskolai szolfézs- és zeneelmélettanár)

*Az MKT korábbi elnökségének is tagjai voltak

TISZTELETBELI TAGOK

Csonka-Takács Eszter dr. (A Magyarországi Szellemi Kulturális Örökség igazgatója) **Hartyányi Judit, Igó Lenke, Kende Zsuzsa, Puskásné Ispán Franciska, Sapszon Ferenc, Thész Gabriella, Tokody Ilona, Vogel Mária, dr. Ittész Mihály** (posthumusz).

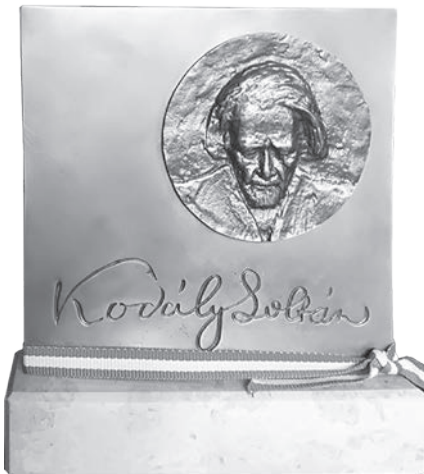
JUBILEUMI EMLÉKPLAKETT ÁTADÁSA

Szemők Zsuzsanna: Psalmus Hungaricus /2007/ (Kecskemét, Szabadság tér)
Az emlékmű Kodály Zoltánnak és Kecskeméti Végh Mihálynak állít emléket,
aki 1561-ben elkészített zsoltárfordítását felhasználva alkotta meg
a Psalmus Hungaricust Kodály.

A Magyar Kodály Társaság most leköszönő elnöksége egy korábbi határozatával megbízta Ittész Mihály elnököt, hogy kérje fel Szemők Zsuzsanna kecskeméti szobrászművésznőt, a Kodály szülővárosának főterén álló *Psalmus Hungaricus* emlékmű alkotóját, hogy a Társaság megalakulásának 40. évfordulójára, készítsen emléklakettet, amely később – az adományozás feltételeinek megfelelő meghatározásával – korlátozott számban adható elismerése lesz a kiemelkedő munkát végzőknek.

Első ízben nyolcan kapják meg névre szólóan az emléklakettet Ittész Mihály elnöki javaslata alapján. Valamennyien tisztségviselői voltak vagy jelenleg is a Társaságnak, akik a legrégebben, vagy különösen intenzíven vettek, vesznek részt folyamatosan a közös munkában. Tudjuk, még sokan érdemesek lennének már most az elismerésre, de egyfelől a „szolgálati idő” másfelől az anyagiak szabnak korlátot a kiadható elismerések számának.

A Szemők Zsuzsanna által alkotott emléklakett hátoldalán az alábbi szöveg olvasható, majd az érintettek neve:

KÖSZÖNETTEL ÉS EMLÉKÜL
A MAGYAR KODÁLY TÁRSASÁG
ALAPÍTÁSÁNAK NEGYVENEDIK ÉVFORDULÓJÁN (2018)

KODÁLY ZOLTÁNNÉ, SZÖNYI ERZSÉBET, DR. BÓNIS FERENC,
DR. MÁRKUSNÉ NATTER-NÁD KLÁRA, ROZGONYI ÉVA,
DR. KOLLÁR ÉVA, HARTYÁNYI JUDIT, KERTÉSZ ATTILA,
DR. ITTÉSZ MIHÁLY

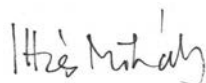
TISZTELT MEGVÁLASZTOTT ÉS MEGERŐSÍTETT ELNÖKSÉGI TAGOK!

Örömmel értesültem az új elnökség megválasztásáról. Addig is, míg a munkát hivatalosan átadhatjuk, szívből gratulálok, s személy szerint is köszönöm, hogy jó ügyeink érdekében sorompóba állnak, vállalják a szép, ám sokszor tényleg megoldandó és megoldható gondokkal terhelt feladatot.

Teljesen benne sok örömük a kisebb-nagyobb sikerek visszaigazolásával!

Kívánom, hogy elnök úr és a társelnök hölgyekkel az élen sikeresen munkálkodhassanak minden területen, amelyek gondozására Társaságunk hivatott.

Köszönettel és sok jókívánsággal, szívélyes üdvözlettel:

Ittész Mihály

Születésnapok a Kodály Zoltán Általános Iskolában Nyíregyházán, 2018. április 13- 14

**40 éve alakult meg a Magyar Kodály Társaság
Ünnepi koncert a Kodály Iskola Zenei Tagozatának 60 jubileumára
A Cantemus Vegyeskar megalakulásának 20. évfordulója**

Köszöntőt mondott

Hartyányi Judit a Magyar Kodály Társaság társelnöke

Tisztelt megjelentek,

*a Magyar Kodály Társaság Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei
tagcsoportjának Elnöke és Tagjai,
a koncert szereplői, érdeklődő vendégek!*

Szeretettel köszöntöm kedves Mindnyájukat „Szép tavasz idején, ha vi-dám nóta száll, az öröm muzsikál” verssorral, ahogy egy kedves rene-szánsz kórusdalban sokszor énekeltük. Bár nem Kodály műből való ez a kis idézet, mint talán illenék, hiszen a Magyar Kodály Társaság (MKT) megalakulásának 40. évfordulójára emlékezünk ma. Ám országszerte

ezekben a napokban-hetekben zajló Éneklő Ifjúság hangversenyek – amelyeknek kedvelt darabja volt egy időben az idézett dal – igen erősen kapcsolódnak szellemükben Kodály Zoltánhoz, az MKT-hoz, és Nyíregyházához, mégpedig Kodállal kapcsolatban is.

Mielőtt az évforduló okán a helyi tagcsoport életére röviden visszatekintünk, villantsuk fel Kodály Zoltán Nyíregyházához fűződő kapcsolatát, amely a helyi Társaság megalakulásához képest 60 évvel korábban nyúlik vissza. A zeneszerző 1926-ban látogatott először Nyíregyházára. 1937-ben a Városi Színházban nagy Kodály koncertet tartottak tiszteletére, amelyet Tóth Aladár elragadtató hangú írásban örökített meg „Magyar város, melyet iskolás gyermekek tanítanak muzsikaszóra” címmel. Aztán 1942-ben, a 60 éves Mester ünneplését egy pompás Éneklő Ifjúság koncerttel Vikár Sándor, a kor nagyhatású énektanár-karnagya rendezte meg. Ez utóbbi két jeles alkalomról *Tarcai Zoltán*, a nagyra-becsült tanár és többféle közösség elhivatott „lelke” két kiadványban is megemlékezik. Értékes emlékek ezek.

Igy, *Tarcai Zoltánt* említve meg is érkezünk az MKT nyíregyházi tagcsoportjának létrejöttéhez. Minden biztonnyal a korai Kodály emlékek, az országos híró események, a zeneszerző és népdalgyűjtő tudós által látogatott helyek bemutatása, bejárása is serkentette a tanár urat a tagcsoport megalakítására. Aztán mennyi minden következett ezután... A helyi csoport nem csak a keleti régió, de az egész ország példaadó közösségévé vált. Az MKT elnöksége és tagsága tisztelettel és őszinte csodálattal fogadja gazdag programjaikról szóló híreiket mindig.

A Magyar Kodály Társaság 1978-ban alakult, melynek legfőbb célja a kodályi életmű gondozása, minél tágabb körben való megismertetése, korhoz nem kötött nagyszerűségének felmutatása volt, és ma is az. Majd 7 évvel később, 1985-ben vidéken elsőként kezdte meg munkáját a lelkes, aktív Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei tagcsoport. Vezetőjük Tarcai Zoltán tanár úr, karnagy, a Nyíregyházi Főiskola tanszékvezető tanára volt, akit örömmel és érdeklődéssel követett Kodályhoz vezető szellemi kalandozásaiban a tagság. Tóth Aladár, a 120 éve született és 50 éve elhunyt kiváló zenekritikus azt írta 1937-ben : „Igazi zenekultúra nem érdeklí a társadalmat, a szélesebb néprétegeket... Azután támad egy-egy magasabbra néző kultúrférfú. Propagál, agitál, lehozat neves fővárosi művészeket, toboroz hozzájuk annyi közönséget, amennyit bír...” Ezt tette Popini Albert a Bessenyei Kör akkori vezetője. Tarcai Zoltán azonban már élt a helyi új lehetőségekkel, hiszen a *Tanárképző Főiskola*, és a *Cantemus kórus(ok)* egyre növekvő elismertsége olyan helyi hátteret, összefogásra alkalmas társakat biztosított, amelyek előadás-sorozatokat, koncert bérletet, határon túli kórusokkal való koncerteket, kirándulásokat tettek lehetővé. A népszerű rendezvények pedig vonzották a közönséget, akikből hűséges tagok lettek. Szellemisség, hivatástudat, lelkesedés, hagyományörzés vezette az első elnököt, majd az őt követő elnő-

köket a helyi Társaság élén. Nyíregyháza zenei és egyben kulturális életét bölcs szeretettel, lélekkel, tudással és mély meggyőződéssel irányították-irányítják.

Tarcai Zoltánt *dr. Joób Árpád* népzenekutató, főiskolai tanszékvezető, a Vass Lajos Népzenei Szövetség egyik szakmai vezetője követte az elnöki poszton. Folytatta az elődje által elindított, a kodályi ételmű jobb megismerését szolgáló előadások, koncertek, élményadó különleges zenei kirándulások szervezését. A népzene szenvedélyes kutatója, megszólaltatója a jövő zenetanárainak képzésében elhivatott, felelősséget vállaló tanár bevonta tanítványait is a közművelődési munkába. A nagytudású „nótafa” sok dalolással, érdekes történetekkel fűszerezte a kirándulásokat. A sokféle tehetséggel is megáldott magávalragadó ember lobogó hittel irányította a már megnövekedett számú csoportot.

Két éve pedig már *Szabó Dénes* a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei tagcsoport elnöke, aki generációk Kodály nevelési elveit megszállottan követő nevelője. A számtalan világverseny győztese, a Kodály „módszer” meggyőző hirdetője a világ kórusait, karnagyait hívja-hozza a városba. Kezében a nyíregyházi „titok” kulcsa: az iskola, a karének, ahogy Tóth Aladár 1937-ben megfogalmazta:

„Kodály Zoltán volt az a nagy egyéniség, aki gyermekkarainak-kórusainak varázsával megtörte az éneklő magyar nagy tömegekre nehezedő átkot: kiszabadította a félműveltség mocsarából, és a magas kulturális hivatás öntudatára ébresztette az iskolás gyermekek ezreit és tízezreit. Nyíregyháza dalosai is ezzel a Kodály-muzsikával ajkukon indították meg harcukat műveltségért és magyarságért.”

Azóta megvalósult és kivirágzott Szabó Dénes iskolája, a *Kodály Zoltán nevét viselő* Általános Iskola. A világ példaként tekint rájuk, amelyben nevelődött és nevelődik a világhíres kóruscsalád minden éneke. Ők Kodály Zoltán, a nemzetnevelő és zeneszerző munkássága mindenkori érvényességének bizonyásgtevői, városuk zenei életét a Társaság tagságán keresztül is irányító meghatározó szellemi közösség. Ők tudják igazán, ki volt Kodály. Az útravaló, amivel „feltarisznyálta” őket a Nagy Tanár, elvezeti az újabb generációkat 1926-tól a jövőbe, egy valaha volt kisvárosból a világ minden tájára.

Az MKT elnökségének köszönetét tolmácsolom a hagyomány értékeinek megőrzésén át az újítások bátor felvállalóinak. Elnökeinek, akik személyiségükből és szenvedélyes érdeklődésükből fakadó utakon vezették és vezetik tagságukat, lelki és szellemi ajándékokat osztogatva.

Isten éltesse és tartsa meg a Magyar Kodály Társaság Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei csoportját, vezetőit, mert tudjuk: „Nem az a fontos, hogy ki az Operaház igazgatója, hanem, ki az énektanár Nyíregyházán. (A Kodálytól idézett mondatban eredetileg Kisvárdra szerepel.)

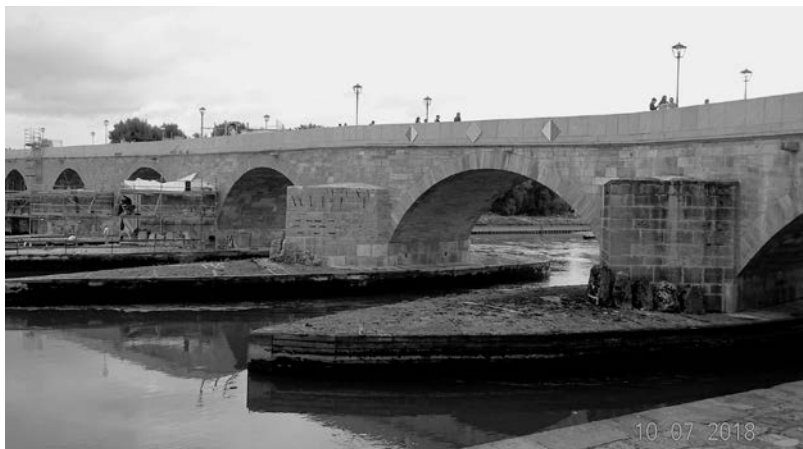
Hartyányi Judit

Kulturális – zenei kirándulás Németországban

A Magyar Kodály Társaság Szabolcs- Szatmár- Bereg Megyei Tagcsoportja, melynek elnöke Szabó Dénes Kossuth díjas karnagy, 2018. július 10-14-ig BACH, LISZT és WAGNER emlékek után kutatva barangolta be Bajorország és Thüringia egyes területeit a zene és az 500 éves reformáció útján. Szellemi kihívást, felemelő zenei élményt, sok tartalmas programot jelentett számunkra, melyet szakmai előadásaisal, zenei bemutatókkal, közös éneklésekkel tett teljessé Belinszky Etelka a kirándulás vezetője, így lett egy teljes egész a program.

Első állomásunk a Duna partján fekvő, élénk egyetemváros, **Regensburg** volt, mely az UNESCO Világörökségek sorába tartozik. Egyike a legszebb állapotban fennmaradt középkori német városoknak, ennek és barátságos hangulatának köszönhetően a turisták kedvelt úti célja. Nem is csoda, hiszen Regensburg történelme közel 2000 évet fog át, ennek nyomai pedig a városban mindenütt fellelhetők.

A 300 m hosszú **híd a város egyik szimbóluma**, ahonnan a város teljes pompájában tárult elénk. Valódi középkori építészeti bravúr a ma is használatban lévő kőhídja, mely a Duna felett ível át. Több mint 800 éven keresztül, egészen az 1930-as évekig ez volt a város egyetlen hídja, sőt, ez volt az egyetlen dunai híd Ulm és Bécs között, ennél fogva jelentősen megnövelte a városnak a kereskedelemben és a kormányzatban betöltött szerepét. A 12-13. században Európa számos országában példaként szolgált a hidak építéséhez. Többek közt ez alapján épült fel a London-híd, a drezdai Elba-híd és a prágai Vltava.

Öreg híd

A Szent Péter katedrális **Regensburg másik jelképe**, mely Bajorország legnagyobb **gótikus katedrális**a. Építése a 12. században kezdődött, de csak a 19. században készült el teljesen. Leginkább figyelemre méltó jellemzői a gyönyörű, 14. századi ólomüveg ablakok.

A katedrális két tornya a város valamennyi részéből látható. 1410-ben készült nyugati kapuja gazdagon díszített, szobrai szenteket, királyokat és bibliai jeleneteket ábrázolnak.

Regensburg-i Dóm

Regensburg-i Dóm belső képe

A katedrálisban állítólag 100 olyan kép és szobor található, melyen Szent Pétert ábrázolják, akinek a templomot is szentelték.

A festői Városháza is lenyűgözött bennünket, mely a 14-18. században épült. Ez volt a Reichstag, a birodalmi gyűlés székhelye 150 éven keresztül, ma a polgármesteri hivatal működik itt. A városnézés után Nürnberg felé folytattuk utunkat, ahol a korai kelés, az utazás fáradalmait a finom vacsora után egy egyszerű szállodában pihentük ki.

A második nap első állomása **Bamberg**, a híres érseki, sörfőző település, közigazgatási központ volt. A gyönyörű belváros 1993 óta az UNESCO Világörökség listáján is szerepel. Babenberg hercegi család nevének elferdítésével lett a város Bamberg. A Babenberg hercegi család egyik tagjával kapcsolatban magyar vonatkozású emlékek is maradtak fenn. Andechs-Merániai Eckbert bambergi püspöknek a nővére volt ugyanis Gertrúd, II. András magyar király felesége. E családot nevezték Merániaiak-ként. Ővék volt többek között a bajor felvidéken, Passautól

Bamberg-i Dóm

A csoport egy része a dóm bélletes kapujánál

délre, az Inn folyó partján megépített Neuburg vára, valamint fél Tirol, Dalmácia, Isztria és két burgund grófság is.

Bamberget elhagyva az **Eisenach** városa fölött emelkedő **Wartburg** vára felé folytattuk nagy örömmel utunkat, mely ezer szállal kötődik a német történelemhez, így egyfajta nemzeti emlékhelye Németországnak. Nekünk, magyaroknak is fontos ez a hely, hiszen II. András királyunk lánya, Árpád-házi Szent Erzsébet (a szegények jótévője) itt élte rövid életének nagy részét. Itteni tevékenységének a következménye, hogy Európában ő a középkori magyar történelem legismertebb személyisége.

Wartburg vára - 1999-től az UNESCO Kulturális Világörökség része

A várkastély pompás dísztermei közül kiemelkedik az Énekesek csarnoka (mely a híres középkori dalverseny emlékére készült), és az a szoba, ahol gyönyörű mozaikok mesélik el Szent Erzsébet életét. Láttuk a Luther szobát is, ahol Luther Márton 1521-ben németre fordította a Bibliát. Szállásunk a második éjjel Eisenachban volt.

Énekesek csarnoka

Természetes, ha Eisenachban járunk, nem maradhatott el, a **Bachhaus** látogatása sem, hiszen Johann Sebastian Bach itt született, és tíz évet töltött a városban. Csodálatos volt az a kis koncert, melyen 18. századi hangszereken játszott darabokat a csoportot fogadó kedves hölgy. A történelmi Bachhaus mellett az új épületben található múzeumot is meglátogattuk, ahol ki-ki kedvére hallgathatott csodálatos Bach muzsikát.

Eisenach J.S. Bach szobor

Vierzehnheiligen zarándoktemplom

A nap utolsó helyszíne a **Vierzehnheiligen zarándoktemplom** volt. Itt felcsendültek az orgona hangjai, mely lélekemelő élményt nyújtott, a muzsika ünnepét jelentette számunkra.

A harmadik napon a klasszikusok és nagy szellemek városába, azaz **Weimarba** látogattunk el.

Goethe, Schiller, Herder, Nietzsche, Liszt mind megfordultak Weimarban, e tübingiai városban, mely máig büszke a weimari klasszikára. Amikor 1998-ban a város felkerült az UNESCO Világörökség listájára, az ENSZ szervezete döntését a klasszikus Weimar hivatali és magánépületeinek nagy művészettörténelmi jelentőségével és Weimar XVIII. század végi, XIX. század eleji szellemi központja kiemelkedő szerepével indokolta. Alig fél évszázadig tartott a híres weimari klasszika, mégis az európai szellemi történelem egyik legnagyobb korszakának számít, ami egykor Anna Amália hercegnővel kezdődött. A nagy rezidenciáktól távol eső kisvárosba ugyanis ő hívta a költőket és gondolkodókat. Azokat, akiknek hírneve máig elválaszthatatlanul összeforr Weimaréval.

Liszt utolsó weimari lakhelye múzeumként működik az Ilm folyó mentén fekvő parkban. 1869-től egészen halála évéig, nyári weimari tartózkodásai alkalmával lakott a házban. Meghatódottan jártuk végig a múzeumnak berendezett házat. Utána ellátogattunk a **Schiller-házba**, **Goethe-házba** is. Az irodalom, a zene, a művészetek városának megismerése után következő állomásunk **Bayreuth lett**, ahol a szállásunk volt a harmadik éjszaka. Nagyon vártuk a bayreuthi programot is, és ebben sem csalódtunk.

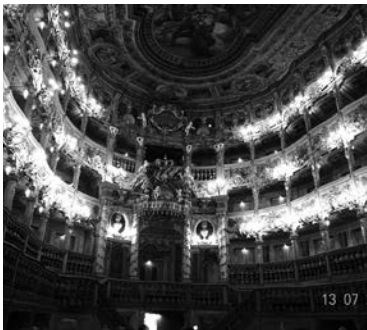
Egyik legkülönlegesebb élmény, mely bizonyára emlékezetes marad mindannyinknak, a Bayreuth-i Operaház, építészeti remeke, a barokk formák, illetve a puritán külső volt.

2012. június 30-án az UNESCO Világörökségi Bizottsága felvette a bayreuthi őrgórnósi **operaházat** (Markgräfliches Opernhaus) a világ kulturális és természeti örökségeinek listájára.

A Wilhelmine őrgórnó (1709-1758) által építtetett operaház Európa egyik legszebb barokk színháza. 1748-ban készült el, az épület külsejét Joseph Saint-Pierre, a belső tereket a bolognai színházépítész család tagjai, Giuseppe és Carlo Galli-Bibiena jegyzi. Wilhelmine őrgórnó

maga is komponált, rendezett, kastélyában a korszak egyik legfontosabb művészeti központját hozta létre. Richard Wagner pályáján is nagyon fontos szerepet játszott.

Bayreuth-i Operaház

Ellátogattunk a **Wahnfried villába** is, mely 1976 óta ad helyet a Wagner Múzeumnak, és története is éppoly érdekes, mint az első házigazdának, a nagy komponistának az élete.

A Wagner Múzeum mellett természetesen megtekintettük a **Liszt Múzeumot** is, mely abban az épületben van, melyben Liszt élete utolsó 10 napját töltötte.

Mindkét múzeum sok új ismerettel ajándékozott meg a technika segítségével.

Ha Bayreuth, akkor az Ünnepi Játékok is mindenkinek eszébe jutnak.

Wagner Múzeum

Száznegyvenkét éve, 1876. augusztus 13-án kezdődtek meg az első Bayreuthi Ünnepi Játékok. A Richard Wagner által saját műveinek előadására alapított rendezvényt minden művészeti fesztivál “szülőanyjának” tekintik.

Az önálló fesztivál alapításának gondolata az 1848-as forradalmak előtt érlelődött meg Wagnerben. Első ezzel foglalkozó írását 1850-ben vetette papírra, a téma a következő években szinte megszállottan foglalkoztatta. A komponistában ellenérzést keltettek a kor hívalkodó színházi épületei, amelyekben a nézők csak társadalmi helyzetüknek megfelelően foglalhattak helyet, az operaelőadásokat pedig hatásadásznak, öncélú virtuozításra törekvőnek tartotta. Tervéhez sokáig keresgélte a megfelelő helyszínt, a csendes, festői környezetben fekvő bajor városkára végül második felesége, Cosima Liszt hívta fel a figyelmét. Anyagi és szervezési nehézségek miatt még hosszú idő telt el, mire 1872. május 22-én, Wagner 59. születésnapján letették a **Festspielhaus** alapkövét. Az építkezés legfőbb mecénása II. Lajos bajor király volt, a gyűjtést és az ünnepi játékok elindítását Liszt is támogatta. A munkálatok során minden Wagner elképzelései szerint valósult meg. Jó volt látni az épületet, ettől már csak egy jobb lehet, ha egyszer részesei lehetnénk a fesztivál programjának.

A kirándulás meghatározó pillanata volt, amikor Bayreuthban **Liszt sírjánál** elénekeltük a magyar himnuszt és elhelyeztük a társaság koszorúját. Jó érzés volt magyarságtudatunk háttérével rá gondolni a zeneszerző géniuszt életútjára, és arra, hogy ő is magyarnak vallotta magát...

Liszt Sírkápolna – megemlékezés

*Liszt Sírkápolna
– koszorúzás*

A negyedik éjszakát ismét **Nürnberg**ben töltöttük, de előtte itt is városnézésen vettünk részt. Kár lett volna kihagyni, hiszen Nürnberg Németország lelegevőbb történelmi múzeuma. Lenyűgöző, izgalmas, felemelkedés és bukás között csapongó város. Észak-Bajorország legfontosabb gazdasági és kulturális központja.

Városnéző sétánk közben betértünk a zsúfolásig megtelt Szent Lőrincz templomba, ahol a Windsbach-i fiúkórus énekével és orgonadarabokkal töltöztünk.

Az ötödik, Németországban töltött utolsó napunk is nyújtott csodát. A **Duna Kelheim-Weltenburg szakaszán** tett hajútunk emlékezetes marad mindenki számára. Sajnos az alacsony vízállás miatt nem tudtunk kikötni a Weltenburgi kolostornál, de kárpótolt bennünket a hajózás élménye, a természet szépsége. A fedélzeten magyar népdalokat énekeltünk, amely odavonzott más turistákat is, akik saját dalaikkal színesítették közös hangulatunkat.

Sikeres, sok ismeretet közlő, felejthetetlen élményeket adó volt programunk. Köszönet érte az elnökségnek, kiemelten **Belinszky Etelkának** és mindazoknak, akik tettek azért, hogy a társaság népes számú tagja részt vehetett ezen a kuriózum-utazáson.

Buda Barnáné és Papp Istvánné

A képeket készítette: Kostyál Gábor és Kostyálné Gyüre Júlia.

Gál Béla emlékére 1946 – 2018

A Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége, országosan jól ismert nevén a KÓTA zenei tevékenysége, hatalmas szervező munkájával behálózza az egész országot, és határainkon túl is elismerésnek örvend. De hogy a gyönyörű hangversenyeknek, fesztiváloknak, a színvonalas konferenciáknak, a karvezetői és ének-zenetanári továbbképzéseknek és a többi rendezvénynek a híre ismertté váljon széles e hazában, és emléke maradandó lehessen, szükség van az írásos rögzítésre is. Ha az írás elkészül, a ma már nélkülözhetetlen internet azonnal röpti a híreket a nagyvilágba. Így száguldoznak az események az éterben. Ám él még a papírformájú híradás hagyománya. Különböző zenei folyóiratok látnak napvilágot napjainkban, ezek között fontos szerepet tölt be a **ZeneSzó**, a KÓTA lapja.

Ha egy írás elkészül, a szerző kézírata a főszerkesztőhöz-felelős szerkesztőhöz kerül, következő lépésként pedig máris a számítógép uralja az előkészítő-előállító munkát. Így működött ez 28 éven keresztül a ZeneSzónál is. *Vadász Ágnes* főszerkesztő átadta a kéziratokat az előállító *Gál Bélának*. Attól fogva **Gál Béla** tudása, szakértelme, zenei- és művészi hozzáállása formázta az újságot. A sokoldalú tartalom következetes állandóságot biztosított a lapnak: műfaji sokszínűség (elméleti-történeti írásoktól a tudósításokig), zenepedagógiai és közművelődési irányultság jellemezte mindenkor a folyóiratot, annak minden egyes számát. Külső megjelenésében ugyanakkor az arculat egységének megőrzése mellett is nagyfokú formai változatosság érvényesült. Ha csak a címekeket nézzük, ezekben is különböző betűformák alkalmazásával emelte ki, tette jelentőssé a tartalmat. A szöveg között pedig a legaktuálisabb részeknél elhelyezett fotók nem csupán szemléltették a mondanivalót, hanem egyúttal mozgalmassá, látványossá is varázsolták a nagy fekete-fehér oldalakat.

Itt meg kell említeni, hogy Gál Béla, a képzett nyomdász, kottagrafikus, egyszemélyben lelkes fotós is volt. A KÓTA minden rendezvényén, hangversenyen, fesztiválon részt vett és fáradhatatlanul fényképezett. Hatalmas saját archívuma volt, kiemelten a magyar zeneszerzőkről. Szívesen segített kollégáinak, ha képanyagot kértek tőle, de ő maga is szívesen fogadta, ha valami újat kaphatott.

A ZeneSzó, mint sok más folyóirat, pályázatokból tartja fenn magát. Időnként elő-előadódttak átmeneti vagy tartós anyagi gondok. Volt hogy szűkíteni kellett a keretet. Például a sok éven át megjelent kottamellékletet – ami különösen karvezetők számára nyújtott értékes segítséget –

meg kellett szüntetni. Sőt, egy igen sovány esztendőben a szokásos tíz szám helyett csak nyolcra tellett. De azután visszaállt a rend, ismét évente tíz alkalommal jelenik meg az újság. A színvonalból soha nem engedtek, és megőrizték a lap egyéni arculatát, a **színes borítót**. A címlap: *Gál Béla* munkája. Ez igazi kavalkádját jelenti a színeknek és formáknak, a fantázia gazdag szárnyalásának a lehetősége, figyelemfelkeltő, afféle képes tartalom-előzetes, mely arra inspirálja az olvasót, hogy örömmel és érdeklődéssel vegye kézbe az újabb és újabb lapszámot!

Legutóbb a XXVIII. évfolyam 3. számának szerényen meghúzódo apróbetűs *Impresszumában* volt olvasható: Előállítja: **Gál Béla**. Ahogy mindenben segítette feleségét *Vadász Ágnes*t, így a lap szerkesztésben is személye egybeforrt a KÓTA lapjával.

Béla több mint egy éve küszködött betegségével, ám, miközben a kórházakat járta, hogy szívét erősítsék, még mindig *Előállította* a *ZeneSzót*. A 4. számnak már csak utolsó oldala hiányzott, amikor...

Otthonában, 2018. július 5-én végleg megállt szíve dobogása.

Kedves Béla, már csak utólag köszönhetjük fáradhatatlan, aktív, segítőkész munkásságodat, mellyel a zene ügyét szolgáltad. Köszönjük barátságodat és emlékedet szeretettel őrizve kívánjuk, nyugodjál békében!

Márkusné Natter-Nád Klára

Elhunyt Tavaszgy Noémi

A gazdag életpályát bejárt grafikus, festőművész, iparművész *Tavaszgy Noémi* életének 91-ik évében, 2018. július 1-én végleg elhagyta a földi pályát, melynek ifjúkori élményei: lakóhelye a Ferencváros, és a Ranolder Intézetben folytatott tanulmányai egész életre szóló hatást jelentettek számára.

Emlékeiben kitörölhetetlen nyomot hagyott a gyermekkori élmény, a Ferencváros egykori házainak meghitt hangulatú, barátságos belső kertje, amit később művészi ihletettséggel oly szépen megörökített pasztell és olaj festményein. Sok kiállításon kerültek e képek bemutatásra. Művein átsugárzik személyes életútja. Az ősök földjének tisztelete, szülőhelyének **Ferencvároshoz** szeretete,

te, a **Ranolder Intézet** ifjúkori hatása, az irodalom, a zene és a többi művészet iránti fogékonyság kifejlődése.

Felnőttkorának sokirányú érdeklődése: irodalom, zene, vallás, népművészet, építészet, távoli tájak varázsa – és a szülőföld feltétlen szeretete, mind-mind ihletőjévé vált művészetének. Ehhez kapcsolódva, mindenkor figyelemmel kísérte a kulturális eseményeket és műveivel reflektált rájuk. Az irodalom és a zene terén is egy-egy évforduló alkalmából nevezetes sorozatai készültek, hogy csak néhányat említsünk: Petőfi, Ady, József Attila, Katona József; Bartók, Kodály, Bárdos. Tavaszgy Noémi szívesen készített sorozatokat. És éppen ez az egyik titka sokoldalú művészetének – elmélyült ismerkedés a témával, időt hagyva a képeket és fejlesztve őket harmonikus egységbe rendeződő ciklusokká.

1967-ben volt első kiállítása, amelyet mintegy 350 további követett. Rendszeresen kiállított külföldön is. 1996. december 13-án a Millicentenáriumi rendezvények keretében a budapesti Szent Benedek Bencés Gimnázium dísztermében „TISZTELET KODÁLYNAK” címmel megnyílt tárlatán – az ünnepi beszédet *Nádasi Alfonz* OSB tartotta - 22 (1977 és 1986 között készült) linómetszetét mutatta be, melyeket Kodály művei ihlettek és amelyeket magyar motívumok dús gazdagságával formált meg.

E Kodály tiszteletére rendezett kiállítás annyira megragadott, hogy felvettem a művésznővel a személyes kapcsolatot. Megismerkedtem műveivel, életével, világszemléletével, kisugárzó egyéniségével, tehetségével és csodálatra méltó munkabíráásával. Meghívott kiállításaira, figyelemmel kísérhettem munkásságát, jelenlétét kulturális életünkben. Csodáltam erejét, képzeletét. Szárnyaló fantázia és a részletek precíz kidolgozása jellemzi minden művét. És ugyane tulajdonságok érvényesültek a különböző kiállításokon. Mindig új színnel gazdagodva soha nem ismétlődő tematikai gazdagságot tártak a látogatók elé.

A kerület figyelte munkásságát, támogatta művészetét, és nem véletlen, hogy **Ferencváros díszpolgárává** választotta. De számon tartotta őt felnőttkorának lakóhelye, a **Belváros** is, ahol megkapta **Budapest Belváros Pro Civibus díját**. Több elismerő kitüntetésé közül hadd említssem meg, hogy kiérdemelte a **Magyar Kultúra Lovagja** címet, és állami kitüntetésben is részesült: már 1994-ben elnyerte a **Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjét**.

Tavaszy Noémi életművét befolyásolta az az attitűd, amellyel a nehézségeket elfogadta és leküzdötte, és ahogyan az élet örömeit átélte a szeretett férj *Tavaszy Sándor* író-költő oldalán. Elhunyt férje emlékét gondosan, nagy tisztelettel ápolta. De szeretném még **nagylelkűségének** szép példáját is megemlíteni. Jó néhány évvel ezelőtt, Nemzetközi Vándorkiállításának honoráriumát jótékonyági alapra, a **Tavaszy Művészeti Díjra** ajánlotta föl. Ennek összegét egyik évben a **Ferencvárosi Illatos úti Képzőművészeti Iskola**, másik évben a **Belvárosi Ward Mária Általános Iskola és Gimnázium** kapja, mellyel egy-egy tanuló képzőművészeti, illetve irodalmi pályázatát díjazták.

Az utókornak kívánjuk, ne feledje a magyar képzőművészet e kivételes művészének emlékét. Tavaszzy Noémi művésznőnek pedig az örök megnyugvás békéjét kívánjuk!

Requiescat in pace!

Márkusné Natter-Nád Klára

Kodály: Árva madár. 1916.

Kodály: Árva madár
Tavaszy Noémi linómetszete

A hátsó borítón:
Kodály: Serkenj fel ...
Tavaszy Noémi linómetszete

K. Adly, 'Serkenj fel kegyes nép.' (László) 1945.